LATVIJAS UNIVERSITĀTES IZDEVUMS

universitātes avīze

№ 16

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEMBRA

Pirmdiena, 1997.gada 9.jūnijs

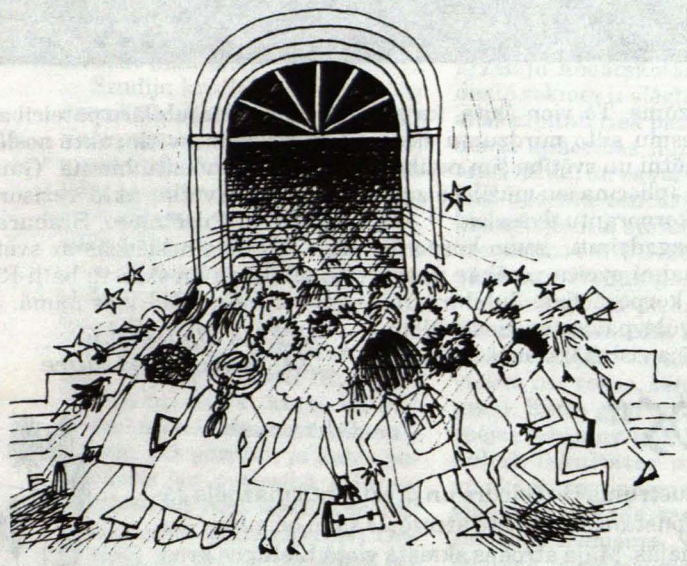

DRĪZ VĒRSIES LU DURVIS, LAI IZLAISTU PASAULĒ ŠĀ GADA ABSOLVENTUS, BET KAS NOTIKA PIRMS ČETRIEM GADIEM?

1993. gadā, veiksmīgi izturot visus pārbaudījumus, Gaismas pils slieksni pārkāpa 1408 zinību alkstoši jaunieši. Vispieprasītākā bija Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte (201 jaunais students), Ekonomikas fakultāte (200) un Vēstures un filozofijas fakultāte (163).

Pa šiem četriem gadiem daudz kas ir noticis: kāds nav izturējis zinību smagās važas, cits nolēmis kādu gadu atpūsties, tāpēc ir paredzams, ka šogad bakalaura programmu beigs tikai 1210 vai vēl mazāk studentu, tas ir apmēram 86% no to studentu skaita, kas 1993. gadā iestājās LU. Visvairāk beidzēju būs no Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes (315), Juridiskās fakultātes (159) un Vēstures un filozofijas fakultātes (154). Atliek visiem beidzējiem novēlēt veiksmīgu tālāko dzīves gājumu. Ir vēl citas gaismas pilis, kuras gudriem prātiem jāiekaro.

INGA BĒRZIŅA

P. S. Izmantoti tikai fakti no SIC, tāpēc šie skaitļi var neatbilst patiesajai situācijai.

JAUNUMI

STARPTAUTISKS SEMINĀRS LU

No 2. līdz 4. jūnijam Universitātē notika starptautisks seminārs "Decision – making in higher education" ("Lēmumu pieņemšana augstākajā izglītībā"). Seminārā piedalījās dažādu Eiropas valstu Izglītības ministriju un augstskolu vadītāji un atbildīgi darbinieki, tādu starptautisku organizāciju un programmu kā OECD – programme on institutional management in higher education (IMHE) un NAUA – Nordic association of university administrators – pārstāvji.

Cerams, ka dzirdētās un vērā ņemamās atziņas izmantos LU Tālmācības studiju centrs, Zinātņu daļa, Mācību daļa, Ārējo sakaru daļa un Studiju informācijas centrs, jo šo organizāciju pārstāvji bija semināra aktīvi dalībnieki.

ATKLĀTA VĒSTULE

LU rektors profesors Juris Zaķis ir uzrakstījis Atklātu vēstuli visai Latvijas Universitātei.

Tajā izklāstīts, kas bijis, ir un būs par konkursu uz 90 profesoru štata vietām.

Vēstuli varat izlasīt "LU Vēstnesī" Nr. 32, kā arī LU galvenās ēkas Raiņa bulvārī 19 vestibilā, informācijas stendā – LU VĒSTNESIS.

UNESCO LATVIJAS NACIONĀLAJAI KOMISIJAI PIECU GADU JUBILEJA

Šim pasākumam par godu 27. maijā plkst. 12.00 Kultūras ministrijas Baltajā zālē notika preses konference, kurā piedalījās komisijas ģenerālsekretārs Jānis Sīkstulis, viņa vietniece Rudīte Grigorjeva un pastāvīgās Latvijas delegācijas vadītāja, vēstniece pie UNESCO – Aina Nagobads-Ābols. Viņi iepazīstināja žurnālistus ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas piecu gadu darba rezultātiem, darbības pamatprincipiem un pamatvirzieniem.

(Turpinājums 2. lpp.)

75

Ka "Universitātes Avīze" jubileju svin,
To Mērs un Prezidents pat zin',
Tiks orķestris un viesi lūgti,
Un lieli ziedu pušķi plūkti!
Jaunu uzvalku sev rektors šuj,
Un studenti jau bārdas skuj,
Bet studentes – tās frizē matus,
Šai dienai nedrīkst žēlot latus!
Kaut redakcijā tikai smejas,
Jo visiem priecīgas ir sejas,
Bet balle būšot "Ekstra Lukss" -
Grib katrs izskatīties smuks!
Lai LU vārds tiek augstu celts,
Tas vērtīgāks, kā sudrabs, zelts,
Mēs pildām šampanieša kausu,
Par "Universitātes Avīzi" – dzeram sausu!

LEOPOLDS MILTIŅŠ

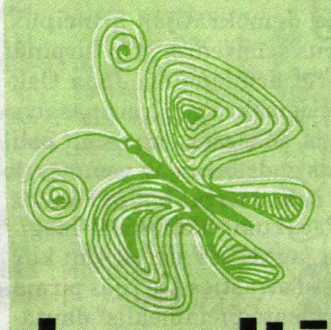

universitātes avīzei

25. septembrī
75. dzimšanas diena!
Jau tagad sākam rakstu sēriju
par UA darbiniekiem
ar paroli - mūsējie...

VIEDOKLIS

VAI MĀCĪBSPĒKUS VAR VĒRTĒT PUBLISKI?

Mācībspēku un kursu kvalitātes novērtējuma nepieciešamība un objektivitāte, kā arī rezultātu izziņošana publiski ir apspriežams jautājums – esot secināts LU Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātē pēc šīs aptaujas veikšanas, teica atsevišķi aptaujas dalībnieki.

Lūk, viedokļi par aptauju.

Fakultātes dekāns EDGARS VASERMANIS uzskata, ka ir jāpārdomā veids, kā paziņot aptaujas rezultātus. Ir dažādas formas, kā to darīt – studenti var ierasties apspriest šos jautājumus katedrā, tos var publicēt avīzē, var kārt pie sienas, taču studentiem būtu jāatrod optimālais variants, kā to veikt, lai šīs darbības rezultāts būtu pozitīvs.

Dekāns atbalsta šīs aptaujas nepieciešamību, jo tā esot atgriezeniskā saite starp mācībspēkiem un studentiem. Informācija pie pasniedzēja nonākot jebkurā gadījumā. Taču studen-

(Turpinājums 3. lpp.)

ŠAJĀ NUMURĀ:

❒ Labi izplānots pasākums Bāzelē – 10. lpp.

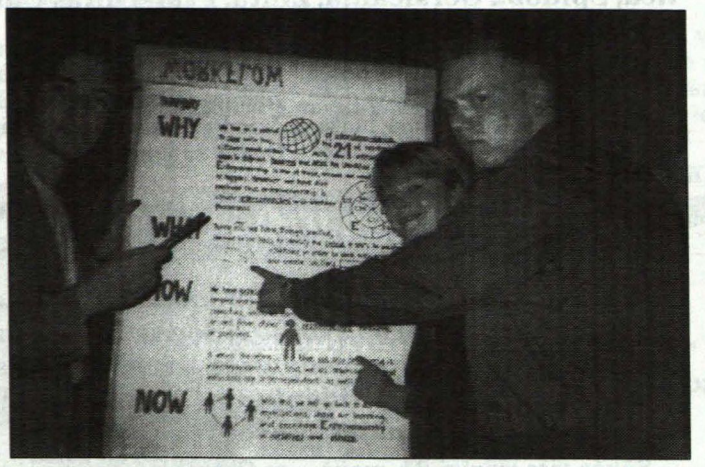

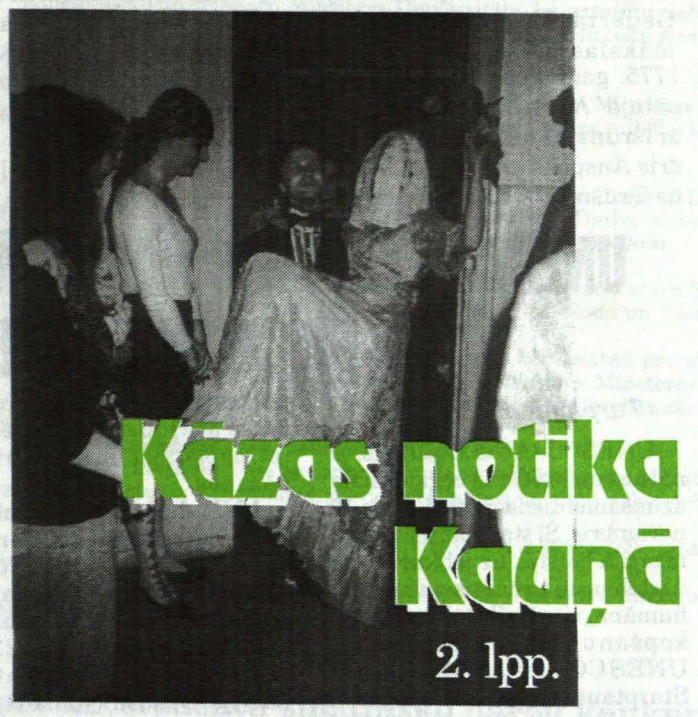

❒ Daudz viesu sabrauca Rīgā

❒ Par to jāuzraksta ķīniski

JAUNUMI

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT CORPORATIONES IN AETERNUM!

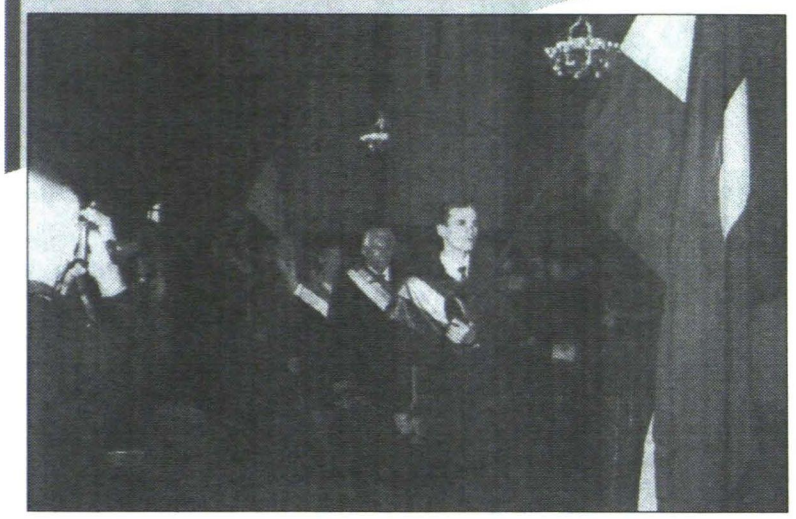

1997. gada 16. maijā Rīgā, lai atzīmētu savu 50 gadu jubileju, pulcējās kopā 1947. gadā Vācijā dibinātās septiņas latviešu korporācijas: Fraternitas Imantica, Spīdola, Gersicania, Zinta, Fraternitas Cursica, Fraternitas Vanenica un Staburadze.

Pavasarīgā, ziedošā un zelta saules apmirdzētā jubilejas diena bija saaicinājusi kopā plašo latviešu studentu, studenšu korporāciju saimi no visas pasaules zemēm (Vācija, ASV, Kanāda, Zviedrija, Latvija ...), lai Rīgas Domā saņemtu Dieva svētību. Svinīgo dievkalpojumu vadīja prāvests J. Liepiņš, Latv mācītājs Dr I.Kalniņš, Gers. un mācītājs Dr A.Ziedonis, Fr Van. Dievkalpojuma laikā pēc svētrunas tika pieminēti mūžībā aizgājušie korporanti. Viņu iesākto darbu tēvu zemes labā pēc 50 gadiem turpina jaunā paaudze.

Pēc dievkalpojuma notika korporāciju gājiens uz Brīvības pieminekli, lai tā pakājē noliktu ziedus. Pēcpusdienā Latvijas Universitātes Lielajā aulā notika jubilejas svētku akts. Tā norisi vadīja korporācijas Frat. Imantica t/l glob! sen! fil! A.Dzelzkalns. Pēc atklāšanas sekoja Latvijas valsts himna. Akadēmisko runu, kuru bija sagatavojis K! Frat! Imantica fil! A. Grāmatiņš, nolasīja t/l glob! vicesen! A. Lešinskis. Svinīgumu papildināja arī ērģeļu varenās skaņas. Par to jāpateicas ērģeļniekam A. Kalējam un solistei D. Kalniņai, kuras pacilātais, izcilais"Ave, Maria" dziedājumus patiesi un dziļi aizkustināja daudzu klātesošo sirdis. LU Lielo aulu pildīja daudzu sveču liesmu mirdzums. Tā vien šķita, ka ar šo liesmu silto mirdzumu savu klātbūtni un svētību šim notikumam apliecina jau mūžībā aizgājušo korporantu dvēseles.

Pusgadsimtu jauno korporāciju saimi sveica vecākās paaudzes korporācijas. Jubilāru rokās gūla pavasara ziedu klēpi, skanēja vislabākie un svinīgākie vēlējumi. Pēc jubilāru pateicības apsveicējiem, svētku aktu noslēdza senā studentu himna "Gaudeamus". Svētku akta režisore bija fil! J. Pilsētniece, Staburadze. Jubileja noslēdzās ar svētku mielastu un skaistu balli Rīgas Latviešu biedrības namā.

IRĒNA ONDZULE,
LU muzeja direktore

"AUSTRUMS" ŠOREIZ "AUČOS"

Tā jau ir tradīcija, ka maijā akadēmiskā vienība "Austrums" rīko Darba svētkus. Šoreiz arī "UA" manā personā bija aicināta piedalīties Darba svētkos Latvijas pirmā valsts prezidenta un "Austruma" dibinātāja Jāņa Čakstes mājās "Aučos".

Sākās viss svinīgi 24. maijā Ģederta Eliasa vēstures un mākslas muzejā Jelgavā jeb 1775. gadā Pētera Bīrona dibinātajā "Academia Petrina", kur ar īsrunām izcēlās vecākais Andris Anspoks un sekretārs Kārlis Trušinskis. Muzeja direktore Grases kundze mani kā žurnālisti iepriecināja ar stāstu par 175 gadus ilgu preses vēsturi. Piemēram, avīze "Tēvija" palīdzēja sākt apzināties latvietību kā etnisku kopību.

Jānis Čakste pārstāv ļoti būtisku mūsu valsts laiku – valstiskās apziņas sākumposmu. Prezidents Jānis Čakste iedibināja demokrātijas principus, kurus acīmredzot grib turpināt šobrīd nodibinātais Jāņa Čakstes demokrātijas veicināšanas fonds. Mācīties dzīves un politikas gudrību vajag vienmēr, jo tās nekad nevar būt par daudz.

Pasākuma dalībnieki mēģināja jautāt sev un citiem: kur varētu atrasties Latvijas pirmā prezidenta piemineklis? Jautājums palika atklāts.

"Austruma" vecbiedrs un prezidenta mazdēls Jānis Konstantīns Čakste atcerējās savu bērnību "Aučū" mājās. Māja atrodas skaistā vietā Lielupes krastā. To ieskauj parks un dārzs. Ilgus gadus te dzīvojuši nesaimnieciski cilvēki, tādēļ viss jāatjauno. Arī parks un skaistās koku alejas sen nav jutušas gādību, tad nu Darba svētku dalībnieki palīdzēja apkārtnei tapt kaut nedaudz sakoptākai.

Kā allaž sabraukuši bija vīru un sieviešu korporāciju, vienības "Latviete" LKSAA "Dzintars" pārstāvji. Klāt bija preses u.c. masu saziņas līdzekļu darbinieki. Pasākums tapa iemūžināts, lai tas kļūtu par vēsturi, kuru atcerēsies.

ILZE BRINKMANE

UNESCO LATVIJAS NACIONĀLAJAI KOMISIJAI PIECU GADU JUBILEJA

(Turpinājums no 1. lpp.)

UNESCO (ANO Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija) dzimšanas diena ir 1945. gada 16. novembris. Šī starptautiskā organizācija balstās uz jebkuras vardarbības un tirānijas noliegumu, humāno, vispārcilvēcisko vērtību kopšanu un aprobežošanu. UNESCO ietvaros darbojas: Starptautiskā komisija "Izglītība 21. gadsimtā", Biotēkas Starptautiskā komisija, Pasaules kultūras un attīstības komisija.

Latvija par UNESCO dalībvalsti kļuva 1991. gada 14. oktobrī un saskaņā ar organizācijas statūtiem, Latvijas Republikā tika izveidota sava UNESCO Nacionālā komisija. Tas notika tādēļ, lai Latvija varētu veicināt miera un drošības stiprināšanu un cilvēces labklājības vairošanu, piedaloties UNESCO pasākumos, kuru mērķis ir sekmēt zināšanu apmaiņu starp tautām un to saprašanos, dot jaunus impulsus tautas izglītībai un kultūras attīstībai, kā arī pārmantot, paplašināt un popularizēt zināšanas.

LNK darbības galvenie virzieni ir izglītība un jaunatnes projekti, zinātne un kultūra.

Viens no svarīgiem darbības punktiem ir UNESCO Starptautiskā komisija "Izglītība 21. gadsimtā" – ziņojuma izplatīšana Latvijā. Šajā ziņojumā ir vairāku gadu pasaules intelektuālās elites secinājumi, atziņas un vērojumi izglītības laukā. No tā arī Latvija varētu smelties dažādas idejas. Šo ziņojumu ir gatava izdot "Zvaigzne" Taču, lai to veiktu, vajadzīgi sponsori.

Ir domāts par vairākām lietām augstākās izglītības jomā: universitātēs nodibināt Civiltiesību un demokrātijas mācīšanas katedras. Par to tiek domāts Daugavpils un Liepājas augstskolās. Interesants pasākums varētu būt universitāšu – dvīņu sadarbība. Tas nozīmē, ka divas radniecīgas universitātes izstrādā kopējus projektus un programmas.

Domāts par programmām, kas veicina universitāšu un ražotņu sasaisti. Piemēram, Latvijā ir Tehniskā universitāte, kurai šis ir aktuāls jautājums.

Šovasar no Izglītības ministrijas trīs cilvēku delegācija dosies uz Starptautisko pieaugušo apmācības konferenci. Hamburgā ir UNESCO Izglītības institūts, kurš nodarbojas ar profesionālās un pieaugušo izglītības problēmām. Savukārt Latvija izmantojusi arī šo izglītības iespēju, jo Parīzes Izglītības plānošanas institūtu ir beiguši četri latvieši.

Nākamajā vasarā ir plānota pasaules Augstākās izglītības konference, kas notiks Itālijā. Lieliski būtu, ja tajā piedalītos arī Latvijas pārstāvji, gūstot jaunas idejas un atziņas, kā arī klāstot mūsu valsts pieredzi izglītības jomā.

MĀRA SADOVSKA

DZIESMU KARI KAUŅĀ

Nesen Latvijas Universitātes koris "Juventus" atgriezās no studentu koru festivāla Kauņā, Lietuvā. Par to stāsta kora prezidente **Linda Vītola** un dziedātāja **Zanda Penēze**.

Festivāls notika no 9. līdz 11. maijam. Šādi pasākumi notiek jau kopš 60. gadiem, tajos piedalās kori no bijušās PSRS. Šogad tas tika atjaunots pēc ilgāka pārtraukuma (iepriekšējais notika 1988. gadā). Šoreiz piedalījās tikai kori no Baltijas valstīm. Konkursu vērtēja starptautiska žūrija: trīs pārstāvji no Lietuvas, K. Putniņš no Latvijas un viens mūziķis no Igaunijas.

No mūsu valsts vēl bija Latvijas Medicīnas akadēmijas koris "Rīga", Sporta pedagoģijas akadēmijas koris "Fortius", Rīgas Ekonomikas augstskolas koris un dziedātāji no Rēzeknes.

Katram kolektīvam bija viena konkursa uzstāšanās un viens koncerts baznīcā. Dziedājām obligāto skaņdarbu – lietuviešu komponista A. Beinara "Sanctus" un trīs dziesmas pēc pašu izvēles – A. Bruknera "Christus factus est", P. Vaska "Māte Saule" un M. Zariņa "Četrbalsīgs madrigāls par vecmodīgu tēmu" Bija kori ar interesantu, bet vienveidīgu repertuāru. Domājams, mūsu programmas veiksmīgākā izvēle ļāva mums iegūt pirmo vietu un 2000 litu prēmiju. Tāpat kā 1988. gadā, ieguvām atzinību par labāko obligātā darba izpildījumu.

Neiztikām bez vecām, bet labām kora tradīcijām. Ja esam izbraukumos, tad parasti naktī notiek kora "kāzas" Iepriekš gan vienojāmies, kas būs līgava un līgavainis, vecāki, vedēji un kāzu viesi. Parasti precina jaunos dziedātājus. Katrs izvēlas savu lomu.

Pēc šādiem izbraukumiem jaunie dziedātāji labāk var iepazīt, kāds ir "Juventus" Savukārt visam korim ļoti noderīgi ir konkursi, jo tie dod iespēju novērtēt pašiem sevi un redzēt, ko koris spēj.

Sarunājies JĀNIS LULLE

JĀDOMĀ PAR VIDI, KURĀ DZĪVO

LU Vides zinātnes un pārvaldes studiju centrs 4. jūnijā pēc remonta atklāja jaunās telpas Raiņa bulvārī 19 un rīkoja apaļā galda konferenci "Vides zinātne skolā: disciplinārā un integratīvā pieeja".

No kāda vecuma cilvēkam jādomā par vidi, kurā viņš dzīvo? Kas liek viņam pievērst uzmanību gaisam, kuru viņš elpo, jūrai, kurā viņš peldas - vecāki, skolotāji?

Viesi no ASV informēja, ka pēdējo desmit gadu laikā par šīm tēmām sāk izglītot jau bērnudārzā un turpina līdz pat 12. klasei. Viljams Skots no Bāsas universitātes Lielbritānijā nebija visai optimistisks, jo baidās, ka vārds "vide" bieži ir modes vārds un vides zinātne jeb dabas zinātne joprojām ir izvēles kurss. Kvalificēti skolotāji šajā priekšmetā trūkst arī Austrālijā, tā atzina Kima Valkere, lai arī šajā kontinentā vides zinātni uzskata par akadēmisku priekšmetu, kuru vecāki iesaka saviem bērniem.

Kā atzina konferences dalībnieki - jākultivē tāds domāšanas veids, lai skolēni un studenti nebūtu vienaldzīgi pret vidi, domātu, kāpēc, piemēram, mirst zivis un līst skābie lieti; kā to novērst un kas to darīs.

ILZE BRINKMANE

VIEDOKLIS

VAI MĀCĪBSPĒKUS VAR VĒRTĒT PUBLISKI?

(Turpinājums no 1. lpp.)

tiem nevajagot būt pārāk kategoriskiem. E. Vasermanis:"Es jau studentiem saku – viena lieta ir atbrīvoties no pasniedzēja, cita – par to naudiņu, kas mums ir, dabūt citu vietā." Tā esot galvenā problēma, ja būtu tiešs efekts saņemot zemu vērtējumu.

Jāpārdomā, kā informāciju pēc iespējas pozitīvāk izplatīt, teica E. Vasermanis, un jāpadomā, arī pašiem studentiem, kā situāciju uzlabot, nevis aprobežoties ar rezultātu konstatēšanu. Studentiem esot izteikts arī aicinājums sadarboties piesaistot jaunus mācībspēkus, iespējams, pašiem pēc studiju beigšanas, atgriežoties strādāt fakultātē.

Studiju kvalitāti, kas attiecas uz mācībspēku darbu, sacīja E. Vasermanis, varot uzlabot četru, piecu gadu laikā. Studiju kvalitāti, kas attiecas uz tehnisko nodrošinājumu, varot uzlabot viena gada laikā, jo esot līdzekļi.

E. Vasermanis:"Bez šaubām, šāda atgriezeniskā saite ietekmē, lai darbotos aktīvāk."

Vadībzinību katedras vadītāja VIZMA NIEDRĪTE:

– Domu – veikt kursu un mācībspēku kvalitātes novērtēšanu – vērtēju ļoti pozitīvi, jo katrs pasniedzējs jau patiesībā grib noskaidrot, kā viņu vērtē studenti, vēlas uzzināt kaut ko par sevi. Gribu teikt, ka tas nav vienkārši, bet ir ļoti lietderīgi. Tā ir iespēja saņemt kritiku par to, ko tu esi paveicis un darīt kaut ko labāk. Liekas, ka mūsu fakultātē mums ar studentiem veidojas ļoti normālas attiecības, jo viņi atnes šos dokumentus un tālāk katedras sēdē pārrunājam problēmas, kas bijušas vērtējumā.

Jūs uzskatāt, ka rezultāti ir objektīvi?

– Par pēdējo aptauju man radās šaubas, jo aptaujāto studentu skaits – no grupas desmit – tas ir par maz. Būtu labāk, ja censtos aptvert pēc iespējas lielāku skaitu, jo nav skaidrs arī atlases princips, kā tie desmit tiek izvēlēti – vai tie ir labākie, vai tie ir tie sliktākie studenti. Katram būs savi kritēriji, tāpēc labāk būtu, ja aptaujātu pēc iespējas lielāku studentu skaitu.

Vai rezultātus, izziņojot publiski, ir vajadzīgs kārt pie ziņojumu dēļiem?

– Es uzskatu, ka nevajag kārt pie ziņojumu dēļa, jo mācībspēks ļoti pārdzīvo, bet ieguvums nav nekāds. Un, ja mēs salīdzinām ar ārzemju augstskolām, tad studenta sekmes ir slēgts jautājums, visi rezultāti tiek paziņoti ar studenta apliecības numuru, nevis ar uzvārdu, un es varu teikt – nekad neesmu centusies nosaukt kādu studentu, kuram nav veicies kontroldarbā. Cilvēks smagi to pārdzīvo. Nebūs pozitīva ieguvuma no tā, ka piekārs rezultātus pie sienas. Mēs apspriedām arī katedrā, un varu droši teikt – visiem trīc rokas, saņemot vērtējumu. Katrs grib strādāt pēc iespējas labāk un tad, kad tevi vēl noliek fakultātes priekšā, tas vienkārši sastindzina. Tur ieguvums nav nekāds, tas ir tāds pazemojošs moments. Vaicāju studentiem, vai viņiem patiktu, ja viņu kontroldarbu rezultātus izliktu pie sienas? Viņi smaidīja...

Kādu jūs paredzat novērtēšānas sistēmu turpmākajos gados? Vai vajadzētu kaut ko uzlabot, mainīt?

– Var pastrādāt pie jautājumiem, jo tie, man liekas, nav tādi, kas atspoguļotu mācībspēka darba ieguldījumu pilnībā. Piemēram, jautājums par mācībspēka spēju par savu kursu ieinteresēt citu kursu studijās. Kurss ir programmā un mācībspēks ir spiests strādāt pēc tās. Varbūt, salīdzinot ar citiem, tieši šis kurss ir ļoti "sauss", un studentam otrā kursā liekas nevajadzīgs. Rodas priekšstats, ka šim kursam nav jēgas kvalitātes paaugstināšanā.

Vajadzētu padomāt par aptveramo studentu respondentu skaitu un aptaujas biežumu. Man šķiet, pietiktu ar aptauju mācībspēka vērtēšanai reizi divos gados.

Viens no mācībspēku un kursu kvalitātes novērtēšanas aptaujas organizētājiem Ģirts Freibergs (VEI fakultātes Studentu pašpārvalde) pastāstīja, ka aptaujas datus tās organizētāji esot centušies noformēt tā, lai neviens nejustos aizskarts, redzot to izkārtojumu.

Esot plāns nākotnē neizziņot rezultātus, kā šoreiz, piegādājot tos katram mācībspēkam un pieliekot pie ziņojumu dēļa, bet gan paziņot, ka tie ir apkopoti un kur ar tiem var iepazīties un tos iegūt. Tad arī, vadoties pēc mācībspēku aktivitātes, varēs spriest, cik liela ir viņu ieinteresētība aptaujā.

Šoreiz, teica Ģ. Freibergs, esot bijis izteikts aicinājums mācībspēkiem paust savu viedokli par aptauju. Atsaucība neesot bijusi liela, taču aptaujas rīkotāji gaidot, kad kāds "iemetīs rundziņu", lai zinātu, kurā virzienā pievērst uzmanību.

RITA KAŠŠ

VIŅI PIE MUMS

GRĀMATAS TOPOŠAJIEM POLITIĶIEM

Politikas zinātnes bibliotēka ir saņēmusi vērtīgu grāmatu dāvinājumu politikas zinātnē. Tās ir pēdējo gadu laikā izdotās grāmatas par ASV politiku, vēlēšanām ASV un citur pasaulē, par politiskajām partijām, grāmatas salīdzinošajā politikā, publiskajā administrācijā.

Šāds dāvinājums tika saņemts, pateicoties **ASV profesora Mairona Levina** klātbūtnei Politikas zinātnes katedrā. M. Levins Latvijā ir ieradies Fulbraita fonda zinātnieku apmaiņas programmas ietvaros, un LU Politikas zinātnes katedrā viņš šajā semestrī lasīja divus kursus ASV politikā.

Kā pastāstīja **M. Levins**, tad katram Fulbraita fonda dalībniekam fonds piešķirot noteiktu naudas summu. Saņēmējs izlemj, kā to izmantot, konsultējoties ar konkrētās mācību iestādes pārstāvjiem. Tas, kas bijis nepieciešams Politikas zinātnes katedrai, esot bijušas grāmatas, grāmatas, grāmatas... Bez tā vēl, pārliecinājies par mācību līdzekļu nepieciešamību, M.Levins, izmantojot personisku pazīšanos ar izdevniecības *Chatham House Publishers* direktoru El Artinian, sarūpēja 150 – 140 mācību grāmatas.

Politikas zinātnes katedras vadītājs **Andris Runcis**:" Šis grāmatu dāvinājums mūsu bibliotēkai ir ļoti nozīmīgs ieguldījums politikas zinātnes studijām. Vesels kurss politikas zinātnē tiek nodrošināts ar mācību grāmatām."

M. Levins sacīja, ka Fulbraita fonds esot izveidots ar mērķi veicināt starptautisko izprati, dažādu valstu zinātniekiem, ar fonda palīdzību, gūstot pieredzi darbā citās valstīs. Arī mēs, kas nepiedalāmies Fulbraita fonda programmā, varam gūt izpratni par citām valstīm šepat, pateicoties apkopotai pieredzei un zināšanām – grāmatām.

RITA KAŠŠ

TAS VAR JŪS INTERESĒT

NOLIKUMS

par Minsteres universitātes balvu "Par labāko bakalaura vai maģistra darbu dabas un humanitārajās zinātnēs"

Balva un tās mērķis

Minēto balvu nodibinājusi Minsteres Universitāte, lai uzturētu ciešākas sadarbības saites ar Latvijas Universitāti un lai studentu vidū celtu zinātniskā darba prestižu dabas un humanitārajās zinātnēs.

Konkursa finansējums

Piecu labāko bakalaura vai maģistra darbu apbalvošanai Minsteres Universitāte 1997. gada ir atvelejusi 1500,– DEM. Balvas lielums ir 300,– DEM, katram no 5 apbalvotājiem.

Konkursa termiņi

Konkurss noslēdzas 27. septembrī, kad tiek pasniegti apbalvojumi Latvijas Universitātes 55 Zinātniskās konferences plenārsēdē. Darbu iesniegšanas termiņš LU Zinātņu prorektoram ***līdz 1997. gada 30. jūnijam***.

Konkursa organizācija

1. Konkurss par Minsteres Universitātes balvu organizējams starp Bioloģijas, Ģeogrāfijas, Ķīmijas, Filoloģijas, Pedagoģijas, Svešvalodu un Vēstures un filozofijas fakultātes studentiem.

2. Konkursu organizē žūrijas komisija, kuru vada LU Zinātņu prorektors un kurā kā locekļi ietilpst LU Akadēmiskā darba prorektors, Minsteres Universitātes pārstāvis un pa vienam pārstāvim no dabas un humanitārajām zinātnēm.

Darbu iesniegšanas un izskatīšanas kārtība

1. Darbi iesniedzami kopā ar darba zinātniskā vadītāja un recenzenta atsauksmi latviešu un vācu valodā, pievienojot autoru un zinātniskā vadītāja Curriculum Vitae.

2. Darbi konkursam iesniedzami datorizdrukā vai mašīnrakstā, labā tehniskā noformējumā.

3. Darbus izvērtēs konkursa žūrijas komisija, ko izveido LU Zinātņu prorektors 6 cilvēku sastāvā.

NOLIKUMS

par LU studentu zinātnisko darbu konkursu dabas, sociālajās un humanitārajās zinātnēs

1. Mērķis

* Rosināt studentu interesi par zinātnisko darbu un aktuālām dažādu zinātņu nozaru problēmām, veicināt akadēmiskās izglītības iegūšanu;

* Veicināt studentu un mācību spēku zinātnisko sadarbību, stimulēt saikni starp mācību un zinātnisko darbu;

* Attīstīt zinātniskā darba iemaņas.

2. Vieta un laiks

Konkursu organizē LU zinātņu prorektors un viņa izveidota orgkomiteja. Konkursu finansē no LU budžeta. Konkurss notiek LU ietvaros līdz 10. septembrim.

3. Konkursa organizācija

* Konkursā var piedalīties visu LU dienas, vakara un neklātienes nodaļu studenti ar zinātniski pētniecisku, eksperimentālo darbu vai projektu, kas satur patstāvīgi veiktus pētījumus par dabas, sociālo vai humanitāro zinātņu aktuālām problēmām.

* Konkursu vada LU orgkomiteja ar LU Zinātņu prorektoru priekšgalā. Konkurss noslēdzas ar studentu zinātnisko darbu konferenci, kurā uzstājas labāko konkursa darbu autori un notiek konkursa uzvarētāju apbalvošana.

4. Darbu iesniegšanas un izskatīšanas kārtība

1. Konkursam studentu zinātniskie darbi jāiesniedz datorsalikumā vai mašīnrakstā;

2. Konkursa darbi iesniedzami kopā ar darba zinātniskā vadītāja un recenzenta atsauksmēm;

3. Konkursa darbi iesniedzami LU zinātņu daļā Ā. Konstantinovai ***līdz 1997. gada 30. jūnijam***;

4. Zinātnisko darbu iesniedzot, jāuzrāda zinātnes virziens, kurā darbs ir izstrādāts, darba nosaukums, autora vārds, uzvārds, studenta apliecības nr., mājas adrese un tālrunis, zinātniskā vadītāja – vārds, uzvārds, zinātniskais grāds, amats; ja zinātniskais vadītājs nav LU darbinieks, tad arī vadītāja darba vieta;

5. Konkursa darbus vērtē zinātņu prorektora izveidota studentu zinātnisko darbu vērtēšanas komisija;

6. Prēmiju kopējais fonds – Ls 1000.

ATSAUCOTIES UZ PUBLICĒTO

VARIĀCIJA PAR TĒMU "STUDENTU PAŠPĀRVALDE KĀ DEMOKRĀTIJAS ELEMENTS"

Iesaistīties šinī diskusijā, mani piespieda "Universitātes Avīzē" publicētie korespondentes Ritas Kašš klaji neobjektīvie raksti. Negribētos rakstu sākt ar nomelnošanu, bet tomēr...

Rakstā Nr. 1 "Vai studentu pašpārvalde ir nepieciešams demokrātijas elements?" paustajiem faktiem negribētos piekrist vairāku iemeslu dēļ. Tad, lūk, arī daži no tiem. Šie it kā nejauši izraudzītie cilvēki, kurus intervē! Pilsoņi, atveriet acis! Latvijas Universitāti pārstāv četri respondenti. Dīvaini, bet trīs no tiem ir Vēstures un filozofijas fakultātes studenti. Hmm. Bet korespondentes Ritas Kašš fakultāte arī atrodas skaistā mājā, virs "Saktas". Vienīgais objektīvais pārstāvis ir no Bioloģijas fakultātes, un sekas ir redzamas! Studentu padome uzreiz tiek cildināta. Un cienījamā raksta autore varēja tomēr uzzināt, ka Rīgas Lietišķās mākslas koledža tomēr vēl nav augstskola. Bet tas nu tā, tās jau tikai tādas nianses.

Rakstā Nr. 2 "Studentu pašpārvalde – cik tā ir populāra?" vispār ir tīrākā demogoģija. Es gribētu jautāt, vai aptauja, kas ir veikta vairāk nekā pirms gada ir tiešām reprezentabla? 1996. gada janvārī daļā fakultāšu Studentu pašpārvaldes vēl nebija dibinātas vai aktīvi sākušas darboties. Šajā laika posmā ir sākušas **aktīvi** darboties Bioloģijas (ko pierāda pirmajā rakstā intervētā Biol. fak. 2. kursa studente Dagne (gods un slava biologiem)), Ķīmijas, Fizikas un matemātikas fakultātē. Ineresanti būtu uzzināt šo fakultāšu pārstāvju domas tagad, jo studenti mācās visās fakultātēs. Tāpat būtu interesanti uzzināt, cik tomēr tanī tālajā pagātnē **ir** manījuši studentu pašpārvalžu darbu (nevis, cik nav).

Pēc manām domām fakultāšu studentu pašpārvalžu popularitāti lielā mērā nosaka fakts, vai kāds no studentiem ir LU Studentu padomē (LUSP). Tomēr nav noslēpums, ka LUSP locekļiem ir lielāka pieeja Universitātes presei savas fakultātes un tās pašpārvaldes prezentācijai. Tāpat lielu lomu spēlē fakts, kādas personības ir šajā pašpārvaldē, jo pašpārvalde tomēr sastāv no atsevišķām personībām. Zināmā mērā, pēc manām domām, ir novērojama tieša sakarība: cik populāri ir tās pārstāvji, tik populāra un atzīta ir pašpārvalde. Un, ja tu esi populārs, tad arī tev ir vieglāk veikt varoņdarbus. Tas, manuprāt, ir viens ceļš, kā sasniegt atzīšanu studentu vidū. Tas ir arī vieglākais. Ideālā gadījumā to vajadzētu apvienot ar otro. Un tas otrais ir šāds. Pašpārvaldi veidot kā saliedētu komandu, kas sevi piesaka ar darbiem. Tas ir grūts un nepateicīgs process, kas atmaksājas tikai nākamajās paaudzēs. Tamdēļ tas vēl nav nekur novērots.

Tādēļ es gribu ieteikt dažus pasākumus pašpārvaldes popularizēšanai.

- Izveidojiet fakultātē savu informatīvo dēli
- Nebūtu slikti iekārtot savu telpu
- Sarīkojiet kādu sevi reklamējošu pasākumu
- Centieties atjaunot kādu aizmirstu tradīciju
- Varbūt derētu arī kāds neliels miermīlīgs "skandāliņš"

Tas nu īsumā it kā būtu viss. Dariet tā un uzvara jums sekos!

Latvijas Universitātes Studentu padomes prezidija Pirmais loceklis, Bioloģijas fakultātes Studentu padomes priekšsēdētāja vietnieks, Kosmosa noslēpumu zinātāja idejiskais tēvs, skandalozi slavenais – ***DIDZIS USTUPS***

KARJERA

«VARBŪT TO SEV IESTĀSTU...»

Aināru Dimantu topošie žurnālisti pazīst, jo viņš ir brīva līguma lektors LU, pārējie, iespējams, lasījuši viņa komentārus "Dienā", bet TV skatītāji viņu pazīst pēc skata un balss, jo viņš pēdējā laikā vada TV raidījumu "Globuss". Aināra radošajā biogrāfijā klāt nācis vēl viens jaunums, bet šī saruna būs par karjeras kāpnēm žurnālistikā. Aināru uzrunāšu uz "tu" ne tikai tādēļ, ka viņš ir mans kolēģis. Bet tagad visu pēc kārtas.

Tevi pazīstu jau diezgan sen – no skolēnu radošās nometnes "Aicinājuma" laikiem, tad jau likās, ka tu esi enerģijas un apņēmības pilns kļūt par žurnālistu.

– Ceļš uz to bija garāks. Atceros precīzi datumu – 1976. gada 9. marts, kad izdevu personīgo avīzi savā mājā – no tukšas burtnīcas izrauts atvērums uz četrām lapām. Avīze saucās "Mūsu saule" Avīze informēja par dažādām lietām. Toreiz beidzu 3. klasi, bet vēl nebija doma kļūt par žurnālistu.

Pēc 4. klases uzrakstīju avīzei "Pionieris" – iesaistījos diskusijā lappusē "Vīru valoda" Uzrakstīju, kā es būtu rīkojies attiecīgajā situācijā. Kad redzēju šo pirmo publikāciju, man kļuva skaidrs, ka kļūšu par žurnālistu. Pirms tam domāju par šofera, mākslinieka profesiju.

1978. gadā man piešķīra "Pioniera" jaunā korespondenta apliecību, man šķiet, reizē ar Uģi Segliņu, tad arī saņēmu uzaicinājumu piedalīties skolēnu radošanā literārajā nometnē "Aicinājums" Valdemārpilī. Tā kā pats mācījos Valdemārpils vidusskolā, tad divu domu nebija. Es tur nebiju ne pie dzejniekiem, ne prozaiķiem, bet vienmēr stabili žurnālistikas sekcijā. "Aicinājumā" es sabiju piecas reizes.

Iesaistījos, kā pārsvarā visi jaunie censoņi, "Padomju Jaunatnes" "Norunā", lai dabūtu rekomendāciju iestājai žurnālistos Latvijas Valsts Universitātē.

Trīs gadus mācījos Rīgā un pēc tam trīs – Maskavas universitātē. Nacionālajiem kadriem bija piešķirtas divas vietas. Es vienīgais pretendēju.

Kāpēc mainīji augstskolu?

– Es vienmēr esmu bijis LU patriots un lepojos, ka esmu šeit studējis un par svarīgu uzskatu tieši to, ko varējusi dot tieši Latvijas Universitāte. Sevišķi literatūras vēsturē, augstu vērtēju mācībspēkus filozofijas disciplīnās. Plus iejušanās Rīgas vidē, vispār latviešu preses vidē. Ja uzreiz aiziet kaut kur citur studēt, abi divi šie faktori pazūd. Mana doma bija, ja nav jākārto iestājeksāmeni, tad kāpēc neizmantot iespēju studēt kaut kur citur. Ja 1987. gadā būtu bijusi iespēja braukt uz Vāciju, es būtu braucis turp.

Vai studiju procesā abās universitātēs bija kaut kas ļoti atšķirīgs?

– Tur bija tāpat "pa viļņiem" kā šeit. Spēcīgās personības mani, protams, iespaidoja, bet vājie lektori nedeva neko. Klāt nāca Maskavas konteksts – "Огонёк", "Московские новости", "perestrojkas" sākums – radās interesanta prese. To ļoti labi varēja just arī Žurnālistikas fakultātē. Varēju skatīt neskaitāmas izstādes, viesizrādes no Rietumiem, kas vēl nebija Rīgā. Tas bija vilinoši. Radās iespaids par notiekošo Krievijā, jo Maskavā nodzīvoju piecus gadus. Sabiju arī par "Dienas" korespondentu. Izmantoju kontaktus ar studiju biedriem, piemēram, laikrakstā "Независимая газета", kas tieši radās 90. gadu sākumā! Tas jau bija interesants laiks vispār.

Studiju laikā atceros Jeļcina pirmās tikšanās ar vēlētājiem Žurnālistikas fakultātē. Radās dažādas kustības, ne tikai oficiālā – Gorbačova. Maskavas latviešu studenti neaizmirsa arī notikumus Latvijā, aktīvi rīkojāmies, – noorganizējām Latvijas kultūras dienas.

Es arī vēl biju ciemos kopā ar "Dandariem" u. c. no Zinātņu akadēmijas.

– Nāca Tautas frontes laiks. 1988. gada 11. septembrī, atbraukuši no vasaras brīvdienām, Raiņa dzimšanas dienā veidojām Maskavas latviešu atbalsta grupu.

Kopā ar igauņiem un lietuviešiem Maskavas universitātē skaidrojām, kas ir Tautas fronte – auditorijas bija pārpildītas. Sabiedriskā dzīve bija ļoti aktīva. Pēdējo studiju gadu veltīju diplomdarbam par laikrakstu "Jaunākās Ziņas" Pēc tam strādāju kā "Dienas" korespondents. Tas bija interesants laiks Maskavas un Latvijas attiecībās – Maskavā bija divi parlamenti – gan Krievijas, gan PSRS. Jeļcins jau bija Augstākās Padomes priekšsēdētājs, pieņēma Krievijas suverenitātes deklarāciju. Interesantas bija Latvijas-Krievijas, Latvijas-PSRS attiecības, PSRS Tautu deputātu kongress utt. Tīri personīgi man radās iespēja būt klāt dažādos vēsturiskos notikumos. Sevišķi man palicis atmiņā 1991. gads, kad uz Latvijas pārstāvniecību atbrauca Gorbunovs ar Jeļcina dekrētu, kuru turēja rokā augstu paceltu, kad kāpa laukā no mašīnas.

1991. gada 6. septembrī, kad PSRS Valsts padome pieņēma lēmumu, ka atzīst Latvijas neatkarību, kuru Gorbačovs, kā es sapratu, tā arī neparakstīja, es, Peters un Dinēvičs, piedalījāmies kā novērotāji. Stāvēju pie Ivana Zvanu torņa Kremļa pagalmā un gaidīju – biju pirmais, kas šo ziņu saņēma. Tas liecina par žurnālista iespēju dzīvot līdzi notikumiem, ja nav iespējas pašam gluži būt klāt.

Arī tad, kad Peters akreditējās kā vēstnieks Kremlī pie Jeļcina, no Latvijas preses izdevumiem ilgu laiku biju vienīgais žurnālists Maskavā. Biju pirmais, kuru akreditēja kā ārzemju žurnālistu no Latvijas, kad atzina Latvijas neatkarību. Ilgu laiku bija nenoteiktais statuss. No vienas puses – bija pieņemta neatkarības deklarācija, bet no otras – Maskavā to negribēja atzīt. To varēja izjust no informācijas saņemšanas viedokļa. Nemaz tik viegli nebija darboties. Rīgā ieņēma Preses namu, vēsturiski biju klāt, kad Pugo un citi skaidrojās, kas noticis.

Otra valsts, kas tevi interesējusi, ir Vācija. Prakse Bundestāgā...

– Par Vāciju man interese bijusi vienmēr, jo skolā mācījos vācu valodu. Arī kultūras un politikas ziņā Vācija man kā kurzemniekam ir interesanta, jo tas ir visrietumnieciskākais Latvijas novads. 1992. gadā radās iespēja kādam no "Dienas" aizbraukt uz Vāciju – atkal nevilcinājos un šo iespēju izmantoju.

Hamburgas žurnālistikas skolā daudz ieguvu amata prasmes ziņā. No Baltijas bijām ar vienu igaunieti, jo Hamburgas skola katru gadu deva divas stipendijas jaunajiem žurnālistiem no Baltijas valstīm.

Atšķirībā gan no LU, gan no Maskavas universitātes, tur tiešām ir amata mācība – praktiskā daļa. Abās minētajās vairāk bija universālā izglītība. Piemēram, praktiski ieteica, cik vārdiem ir jābūt virsrakstā un citas būtiskas detaļas, momentus, lai teksts būtu vieglāk uztverams utt. Mācīja, kā rakstīt, ko vismaz manā laikā ne Rīgā, ne Maskavā nemācīja.

Piecus gadus atrados ārzemēs, tādēļ ļoti kāri lasīju, ko raksta prese, lai zinātu, kas notiek Latvijā. No jauna bija jāiejūtas šinī vidē, radās grūtības kā cilvēkam no svešatnes.

Kā vērtēt ārzemju novērotāju ieteikumus, vērojumus, ja viņi šeit atbrauc uz neilgu laiku, bet droši dod mums padomus?

– Nepieciešami dažādi līmeņi, vajadzīgs gan skats no iekšpuses, gan skats no malas. Ir, kas vāc nepieciešamo informāciju vēstniecībās, pie uzņēmējiem, tautiešiem, kas šeit darbojas. Diplomāti vienā valstī dzīvo četrus gadus, tas ir pietiekošs laiks, lai uzkrātu informāciju. Domāju, ka informācija par Latviju ir uzlabojusies. Negatīvi, ka šeit ir ļoti maz pastāvīgi dzīvojošu ārzemju žurnālistu.

Kura, tavuprāt, ir objektīvākā prese, lai izprastu, kas notiek Latvijā? Piemēram, 1991. gadā ASV sovietologi, lasot *"Pravdu"*, bija ļoti pārsteigti par notiekošo, jo, saņemot ziņas no šī informācijas avota, nekas tamlīdzīgs nebija paredzams.

– Protams, ka ārzemju žurnālisti nevar iegūt vispusīgu informāciju, jo nelasa latviešu valodā, līdz ar to rietumniekiem zūd ļoti daudzi informācijas avoti.

Tu nesen esi kļuvis par "Lauku Avīzes" galvenā redaktora vietnieku. Manuprāt, tā ievirzes un stila ziņā ir atšķirīga no "Dienas", kur tu strādāji līdz šim...

"...ir svarīga apziņa, ka es izdarīju visu, kas no manis ir atkarīgs.."

– Man ir radies iespaids, ka "Lauku Avīze" ir attīstījusies, nav stāvējusi uz vietas un arī turpmāk attīstīsies.

Man svarīgākais, lai avīze būtu neatkarīga, nebūtu saistīta ar vienu grupējumu. "LA" ir saimnieciski un līdz ar to arī politiski neatkarīgs laikraksts. Man simpatizē avīzes vērotāja nostāja. Neredzu būtiskas politiskas problēmas, kāpēc es nevarētu strādāt "LA", ja līdz šim esmu strādājis "Dienā"

Došu savu "pienesumu" "LA" un centīšos šo to izmainīt avīzes vaibstos. Man patīk "LA" piezemētība, lietišķums, trāpīgais stils.

Tu esi vispusīgs žurnālists – piedalies TV pārraidēs, šobrīd vadi programmu "Globuss". Vai radio arī esi izmēģinājis spēkus?

– Studiju laikā izmēģināju dažādus masu mediju veidus. Pie Jāņa Brieža radio veidoju sižetus raidījumam "Augstceltne"

Kur tomēr jūties vislabāk?

– Tomēr presē. TV vienkārši pieteicos konkursam uz "Globusa" vadītāja vietu un uzvarēju. Gribēju apvienot ar darbu "Dienā", bet lika izšķirties par vienu. "Globuss" jau ir tikai trīs reizes mēnesī, tāpēc spītības un arī citu motīvu vadīts izšķīros par TV.

Tu vienu brīdi aktīvi piedalījies TV raidījumā "Skats no malas"?

– TV atkal bija noteikts, ka nevaru vairs piedalīties šajā raidījumā, ja vadu "Globusu", tas radīja stimulu darboties papildus presē.

Starptautiskajiem komentētājiem bieži interesē kāda noteikta valsts vai kontinents, kas īpaši saista tevi?

– Mani interesē Eiropa. Salīdzinot ar Igauniju un Lietuvu, man nepatīk, ka Latvijā žurnālisti ir nostādīti pārāk atkarīgā situācijā. Reāli avīžu pierakstītāji ir žurnālisti, bet pie mums izdevēji un vadītāji grib visu diktēt. Nostāja dažkārt ir tāda: – Tev jau nav kur iet, tāpēc...

Ja es kaut ko runāju, vai rakstu, tad apzinos, ka apakšā būs rakstīts mans vārds. Galvenais ir nenonākt konfliktā ar savu pārliecību. Izteikties ir viena lieta, bet otra – ko es ar to gribu panākt.

Latvijā pastāvošo avīžu vidū ir ļoti maza konkurence. Igaunijā un Lietuvā žurnālistu statuss ir pilnīgi cits, jo tur viņu algas ir krietni lielākas.

No šī viedokļa "Diena"un "Lauku Avīze" pašlaik ir preses spēcīgākie uzņēmumi, tādēļ konkurence ir jārada.

Konrāda Adenauera fonda stipendija ļāva tev 1994. gadā mēnesi strādāt praksē laikrakstā "Frankfurter Allgemeine Zeitung" (Frankfurtē pie Mainas), 1995. gadā – Frīdriha Eberta fonda stipendija – laikrakstā "Volksstimme" (Magdeburgā) un 1996. gadā – Hansa Zeidela fonda stipendija – prakse laikrakstā "Der Tagesspiegel" (Berlīne). Vai prakses laikā varēji izjust, kā Vācijā strādā un dzīvo žurnālisti?

– Katrā ziņā nodibināju kontaktus, un tas palīdzēs izprast preses situāciju šeit. Sapratu, ka preses izdošana, tas arī ir uzņēmums, bet šajā uzņēmumā ļoti svarīga sastāvdaļa ir tiem, kas avīzi pieraksta. Visu cieņu tieši šiem ļaudīm. Visi pārējie – reklāmas nodaļa, direktors utt. – viņi nebūtu nekas, ja nebūtu tie, kas raksta. Nevar cits bez cita, bet Latvijā žurnālistu statuss un loma sabiedrībā ir nenoteikta.

Vācijā par normālu parādību uzskata un nemeklē būtiskas politiskas pretrunas, ja žurnālisti bez aizspriedumiem pāriet no viena laikraksta uz citu, ja viņiem piedāvā pozīciju, kas liekas pievilcīgāka. Tiek vērtēts cilvēks kā profesionālis – darba tirgus dalībnieks. Jācer, ka tas ieies arī Latvijā un valdīs normāla konkurence, jo šobrīd vērojama neizpratne.

Avīzes politiskā loma ir būt vērotājai. No vienas puses – veicināt kaut kādus spēkus, bet no otras puses – kritiski skatīties uz visiem.

Tu LU komunikācijas un žurnālistikas specialitātes studentiem lasi lekciju kursu "Latvijas Republikas prese. 1918. – 1940.", ar kuru aizstāvēji komunikācijas zinātnes maģistra grādu Latvijas Universitātē. Kāpēc tev tuvs šis laika periods?

– Tas sākās ar interesi par "Jaunākajām Ziņām" gan vēsturiski, gan profesionāli. Kā veidoja šo avīzi, ko varētu no tās mācīties. Saskatu līdzību ar "LA" tirāžas un praktiskās ievirzes ziņā (pielikums "Praktiskais Latvietis"). Kad par "Jaunākajām Ziņām" rakstīju kursa darbus, vēl Latvijā nebija izdota Jāņa Kārkliņa grāmata "Latvijas preses karalis". Katedrā bija pētniecības darbs par Latvijas masu mediju sistēmu – es rakstīju par Latvijas dienas preses sistēmu. LU izdeva brošūru. Vēlāk par visu laika posmu no 1918. līdz 1940. gadam iznāca grāmata. Šobrīd neviens no manas paaudzes un jaunāki par to neraksta un materiālus neapkopo.

Kā studenti uztver lekcijas par preses vēsturi?

– Man ar studentiem ir interesanti, tas liek pašam visu laiku kaut ko vākt klāt. Gaidu, ka satikšu cilvēku, kas gribētu darboties šajā laukā un nopietni pārņemtu šo pētījumu. Pagaidām tāda nav, jo svarīgi, lai preses vēstures pētniekam būtu žurnālista izglītība. Žurnālistikas vēsturi jāraksta žurnālistam, lai varētu vērtēt profesionālās lietas – kā veidoja avīzi, kāda organizācija, kāds bija lappušu izkārtojums, kāda informācija 1. lpp. utt.

Kāpēc "Jaunākajām Ziņām" bija 200 000 eksemplāru tirāža? Ja strādā Latvijas presē, tad jāzina Latvijas preses zelta gadi. Šī laika prese Padomju laika enciklopēdijās vispār nebija apzināta. Žurnālistikas studijās pieminēja "Dienas Lapu", "Pēterburgas Avīzi", bet visu laiku lielāko latviešu laikrakstu "Jaunākās Ziņas" vispār apgāja, tāpēc vēlējos aizpildīt šo balto plankumu.

Tevi saista arī akadēmiskā vienība "Austrums", kurai ir sena vēsture...

– Bērnībā gāju uz skolu garām namam, kur skolā bija gājis Krišjānis Valdemārs. Arī mans novadnieks nonāca līdz Maskavai un bija klāt "Austruma" dibināšanā. Mācījos tajā pašā mājā, kur Jānis Čakste. 1883. gadā viņš studēja Juridiskajā fakultātē, es studēju – Žurnālistikas fakultātē, 100 gadus vēlāk. "Austrumu" dibināja Jānis Čakste kā Juridiskās fakultātes students.

Maskavā mums bija Latviešu studentu un aspirantu neformāla biedrība "Krišjānis" – par to rakstījām presē. No Kanādas "Austruma" kopas 1989. gadā vasarā saņēmu vēstuli, ka vēsturiski notikumi atjaunojas. Satikāmies Rīgā un septembrī tika atjaunota "Austruma" aktīvā legālā darbība. Divi no "Krišjāņa" iestājāmies "Austrumā"

Sarunās ar politiķiem, kā viņi vērtē izglītības lomu?

– Problēma ir plašāka – kāda ir politiķu izglītība? Tā ir liela atšķirība no pirmās Latvijas brīvvalsts laika. Viena daļa no politiķiem bija baudījuši pamatīgu universitātes izglītību. Politiskās elites kopējās inteliģences līmenis, manuprāt, bija augstāks. Problēma nav tik liela attieksmē pret izglītību kā vispārējā politiķu inteliģences līmenī. Trūkst smalkuma.

LU pēc 40. gada bija ļoti cietusi, tādēļ nevarēja sniegt tādu pašu izglītības līmeni, īpaši humanitārajās zinātnēs.

Juris Paiders uzrakstīja referātu "Universitātes loma Latvijas politikas un biznesa elites izveidē". Kāds tavs iespaids par to?

– Juris Paiders nemin ar empīriskiem faktiem, kāds ir Krievijas elites izglītības līmenis. Arī Krievijas deputāti ir beiguši dažādas augstskolas. Iebilstu pret pelnu kaisīšanu, bet humanitārajās zinātnēs – Tartu universitātē ir spēcīgāks universitātes gars; tas bija neatkarīgāks nekā šeit, kad es studēju Latvijas Universitātē.

1987. gadā organizējām studentu apmaiņu ar Tartu universitāti. Gaisotne jau tad Tartu bija brīvāka un spēcīgāka.

Kādas ir pamatvērtības tavā dzīvē?

– Ir jābūt kaut kādam kodolam, neatkarīgi no tā, kā izveidojas profesionālā karjera, dzīve. "Austrums" ar savām vērtībām, ar savu stāju palīdz, lai šis kodols būtu stiprs.

Latviešu nelaime ir tā, ka nespēj organizēties, apvienoties par kaut kādām kopīgām vērtībām, neskatoties uz pretišķībām, dažādiem viedokļiem un strīdiem, kam arī ir jābūt.

Mārtiņš Luters teicis: "Te es stāvu un citādi nevaru". Nesaku, ka vienmēr tas man ir izdevies, bet būtu labi, ja vairāk būtu tādu, kam dzīves pamatvērtības kalpotu arī vispārības interesēs, tad arī individuālisms nāktu tikai par labu.

Tu savas pamatvērtības atradi tieši "Austrumā", vai tās sakrita ar tevis paša atrastajām?

– Daļēji sakrita. "Austruma" vēsturē ir demokrātiskā ievirze – iecietība, mazāk formas, vairāk satura. Galvenais, ka šādā organizācijā jūti atbalstu, ka ir arī citi, kas domā līdzīgi. Visi nākuši uz kaut kādu kopīgu pamatu. Manuprāt, tas raksturīgs arī citām organizācijām, arī korporācijām.

No "Aicinājuma" laikiem atceros teicienu: "Žurnālisti ir pasaules lāpītāji". Ko tu par to saki?

– Es neteiktu – lāpītāji, bet – ietekmētāji – noteikti.

Vai bieži esi izjutis gandarījumu, ka esi kādus procesus ietekmējis?

– Man ir svarīgi, ja zinu, ka manā uztverē tas ir pareizi, un, ja izdevies kaut ko ietekmēt šajā virzienā, tad man ir gandarījums.

Atceros teicienu: "Ko līdz lieli gurķi, ja tiem tukši vidi"

Intervijās ar "lieliem vīriem" nekad neizjūti kompleksus?

– Apzinos to, ka tieku uztverts kā žurnālists, mana funkcija ir uzdot jautājumus, viņu funkcija – atbildēt. Katram darāms savs darbs. Man vēl ir viens svarīgs teiciens, ko bieži domās pieminu, kuru izlasīju uz Vonnegūta grāmatas vāka: "Lielākā gudrība ir izdarīt visu, ko tu vari ietekmēt, un nesākt darīt to, ko nevari ietekmēt".

Man kā žurnālistam ir svarīga apziņa, ka es izdarīju visu, kas ir no manis atkarīgs. Var jau būt, ka vienkārši to sev iestāstu, bet apziņai jābūt. Citādi jau nevarētu saglabāt dvēseles mieru.

Daudz runā par padomju laiku, bet arī tagad ir ļoti daudz izšķiršanās brīžu katru dienu – korupcija utt. Nedomāju tikai politiskajā, bet arī ētiskajā nozīmē – kāda ir žurnālista nostāja un cik tu vari kaut ko ietekmēt.

Sarunājusies
ILZE BRINKMANE

VAR ARĪ TĀ

Kad ziepes izplūst lotosa ziedos...

Tas ir fragments no ķīniešu mīklas, kura skan šādi: imperators pamostas, pakla nās, un tad uzzied lotosa zieds. Jautājums ir – kādēļ viņš paklanās? Izrādās, ka viņš mazgājas pie izlietnes vai bļodas (tajā ir spogulis). Imperators mazgājas ar ziepēm. Tās krīt un izplūst lotosa ziedos, un to visu viņš vēl redz spogulī. Šo mīklu mums pastāstīja INA FORANDE. Viņa ir LU Svešvalodu fakultātes orientālistikas katedras ķīniešu valodas speciāliste un māca šo valodu arī studentiem. Ina ir arī maģistrante, bet tālākās domas ir vērstas uz doktorantūru. Cilvēkus, kuri prot ķīniešu valodu Latvijā nemaz tik bieži negadās sastapt. Zinām tikai, ka pati Ķīna un ķīnieši ir eksotiska lieta. To Ina mums pierādīja arī šajā sarunā.

Kad pirmo reizi dzirdējāt vārdu "ķīnietis"?

– Dzirdēju šo vārdu apmēram piecu gadu vecumā. Mans vecaistēvs jau bija miris, bet vecāmāte stāstīja, ka senā pagātnē viņš pārdevis māju ķīnietim. Vecāmāte teica, ka ķīnieši esot smaidīgi, šķībām acīm un no viņiem neko nevar saprast. Es to visu iegaumēju, bet tas man "aizgāja otrā plānā". Kamēr augu, man bija dažādas ieceres, par ko kļūt. Viena no tām bija – kosmonaute. Mani vienmēr ir interesējis viss sarežģītais un lielais. Tā sāku pievērsties domām par Ķīnu un ķīniešu valodu. Tā ir liela valsts, kurai ir sena un tradīcijām bagāta kultūra. Domāju, ka tā ir jāizdibina, un tā ķīniešu valoda – hieroglifi man "iesēdās". Daudzi man ir jautājuši, kāpēc es nemācījos japāņu valodu, jo Japāna ir daudz civilizētāka. Tieši tāpēc es arī izvēlējos Ķīnu. Kamēr tur civilizācija vēl nav tik attīstīta, gribēju palūkoties, kāds ir tas pirmatnējais un kā cilvēki tur dzīvo. Tādēļ izvēlējos ķīniešu valodu.

Pēc vidusskolas devos uz Pēterburgas universitāti, jo toreiz vēl Latvijā nebija iespējas mācīties šo valodu. Man bija arī lieliska iespēja gadu stažēties Pekinas Pedagoģijas universitātē. Pabraukāju pa Ķīnu un daudz redzēju.

– Vai labi veicās ar "ielauzīšanos" hieroglifos?

Pirmie divi gadi ir grūtākie, jo ir jāsēž un jāmācās, galvu nepaceļot. Arī aizmirstot savu jaunību un visu pārējo. Vēlāk viss aiziet vieglāk. Ja sākumā nepiespiežas, tad ir lielas problēmas.

Vēl protu arī angļu un zviedru valodu. Esmu mācījusies arī japāņu valodu.

– Kā sākāt mācīt studentus?

Kad mācījos Pēterburgas universitātes pēdējos kursos, Latvijas Universitātē jau bija izveidota orientālistikas katedra, kuras vadītājs joprojām ir (un ceru, ka būs arī turpmāk) Ivbuļa kungs. Jau toreiz viņš ar mani runāja, ka pēc Pēterburgas universitātes beigšanas man būs jānāk strādāt uz orientālistikas katedru. Iegadījās gan tā, ka es Latvijas studentus sāku mācīt, būdama vēl ceturtā kursa studente Pēterburgā. Sāku mācīt tikko uzņemto pirmo kursu. Tie bija jauki laiki. Pati "izaugu", pateicoties saviem studentiem. Mans darba stāžs jau ir piecu gadu garumā.

– Vai arī citas svešvalodas iespējams apgūt orientālistikas katedrā?

Pagaidām tās ir ķīniešu un japāņu valoda, un studētgribētāju netrūkst. Arī šogad, kā katru gadu, būs uzņemšana. Pirmā kursa "ķīnieši" būs atkal manējie. Man kaut kā mīļāki ir šie jaunatnācēji, man patīk, ka viņi ir tādi "zaļi" Šogad būs pirmais izlaidums mūsu katedrā maniem "ķīniešiem", kurus sagaidīju, vēl pati būdama studente. Man ar viņiem ir tiešām lieliskas attiecības, un mums ir tikai četru gadu starpība!

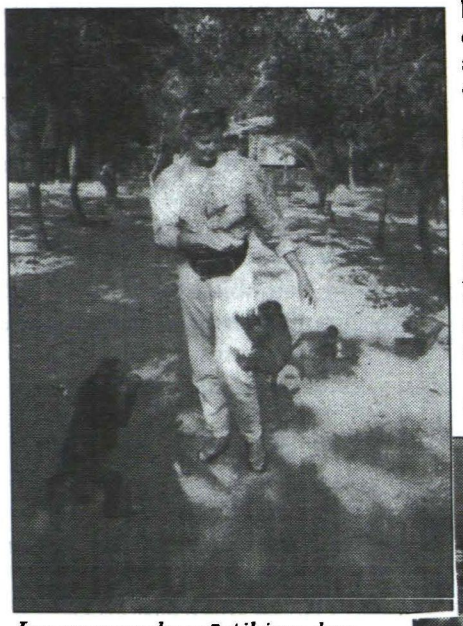

Ina ar savvaļas pērtiķiem, kas ir ļoti draudzīgi

– Kādus jūs vēlaties redzēt jaunos studentus?

Es apmēram jūtu, kas kuram "iekšā" Ir tādi, kuri tikai mērķtiecīgi iet uz to, ka viņi reiz varēs aizbraukt uz Ķīnu. Man tāda attieksme nepatīk. Biju un arī esmu "crazy" – "saslimusi" ar Ķīnu. Uzskatu, ja cilvēks nāk uz šejieni mācīties, tad viņam ir jābūt patiesi ieinteresētam un nepietiek mācīties tikai tādēļ, lai tiktu eksotiskajā braucienā uz Ķīnu. Patiešām, mēs katru savu kursu aizsūtām apskatīt Ķīnu. Nav kā angļu vai franču valodas studentiem, kuri tikai izlases kārtībā var studiju laikā apmeklēt Franciju vai Angliju. Mēs savus studentus sūtām uz Ķīnu, pateicoties Ķīnas Tautas Republikas atbalstam. Tādēļ es priecājos, ja satieku cilvēkus, kuros ir tas pats gars, kas man bija iesākumā. **O! Ķīna! Tas ir budisms, daoisms, sena kultūra! Es gribu to visu redzēt un izjust!** Satiekoties ar šādiem cilvēkiem, man ir patīkami un gribas ar viņiem strādāt un dalīties savās zināšanās!

– Interesantākais ķīniešu kultūrā?

Tā ir sena kultūra, un cilvēku domāšanas veids ir pilnīgi pretējs mūsējam. Ķīnieši ar mūsdienu domāšanas veidu vēl uztur senās tradīcijas. Viņiem ir tempļi, kur viņi lūdz Budu, dedzinot svecītes. Mūsu sociālisma laikos tā nebija. Lai arī baznīca bija saglabāta, bet lielākā tautas daļa uz to droši vis negāja. Ķīnā, redzot, ka uz baznīcu iet ļoti daudzi, ir jocīgi, ka "sarkanais" var pastāvēt blakus senajām tradīcijām.

– Vai ķīnieši ir viegli izprotami cilvēki?

Ķīnieši ir interesanti. Bez valodas zināšanām un "neielienot" viņu smadzenēs, viņus izprast nav iespējams. Labi apgūstot valodu un nodzīvojot Ķīnā 5 – 6 gadus, varētu viņus labi iepazīt.

Ķīnieši vienmēr smaida, ir ļoti izpalīdzīgi un it kā no tevis neko neprasa. Vismaz tā šķiet. Patiesībā viņiem vienmēr ir galamērķis. Kaut vai, ja ķīnietis ar tevi sadraudzējas. No pirmās stundas viņš kliegs, ka tu esi viņa draugs. Sākumā šķiet – cik ātra un jauka draudzība. Taču pēc tam viņam kaut ko vajadzēs no tevis. Ķīnieši uzskata, ja kāds no viņiem iepazīstas ar ārzemnieku, tas viņam nāk tikai par labu. Apkārtējie tad viņu vairāk cienīs un respektēs. Tādēļ viņi brauc, piemēram, arī uz kopmītnēm, kur dzīvo ārzemju studenti. Ķīniešu vīrieši iepazīstas ar meitenēm, bet dāmas savukārt – ar vīriešiem. Tad šis ķīnietis uzaicina uz restorānu. Tu ej un izbaudi šo eksotiku un brīnišķīgos ēdienus. Viņam pie blakus galdiņa varbūt sēž grupa ar ķīniešiem, kuri viņu pazīst un spriež: "Aha! Redz, cik tālu viņš jau ir ticis!"

Liels mērķis viņiem ir aizbraukt no Ķīnas. Neskatoties uz to, ka ekonomiskā situācija valstī ir ļoti laba un Ķīna pati sevi baro, ķīnieši uzskata, ka dzimtenē viņiem nav ko darīt un ir jābrauc prom. Viņi cenšas vispirms aizbraukt uz Krieviju, Latviju, Lietuvu, Igauniju un pēc tam jau uz tālāko Eiropu. Viņu mērķis ir atvērt kādu ķīniešu restorānu vai nodarboties ar adatu terapiju. Vēl viņi piedāvā pārdot lētas drēbes un apavus. To sākumā ir grūti izprast. Kad ar ķīnieti sadraudzējies, nezini, kāds būs galamērķis. Vēlāk, iespējams, sekos jautājums: vai tu mani uzaicināsi ciemos? Tad es pie tevis padzīvošu. Varbūt kādu biznesiņu uzsākšu? Dzirdot šādu piedāvājumu, tu domā – ārprāts! Kas tagad notiks? Ķīnieši brauks!

– Ķīnieši zina, kas ir Latvija?

– Jā. Tagad viņi noteikti zina, kas ir Latvija, un ļoti cer uz visu Baltiju. Jo tā ir kā tilts starp Austrumiem un Rietumiem, ķīniešiem tiešākais tilts uz Eiropu.

Drīz Rīgā tiks atklāts Ķīnas centrs. To dibina viena krievu firma ar lielu ķīniešu puses palīdzību. Domāju, ka tas ir sākums un līdz ar to Rīgā parādīsies vairāk ķīniešu. Esmu par 99% pārliecināta, ka viņi domās kā tikt tālāk uz Eiropu.

– Kāda ir jūsu nākotne?

Esmu uzrakstījusi maģistra darbu un ceru to šogad aizstāvēt. Tad ir vēlme turpināt mācības doktorantūrā. Ceru, ka mani atbalstīs Latvijas Universitāte. Arī ķīnieši man ir teikuši "jā" vārdu materiālu vākšanai viņu valstī.

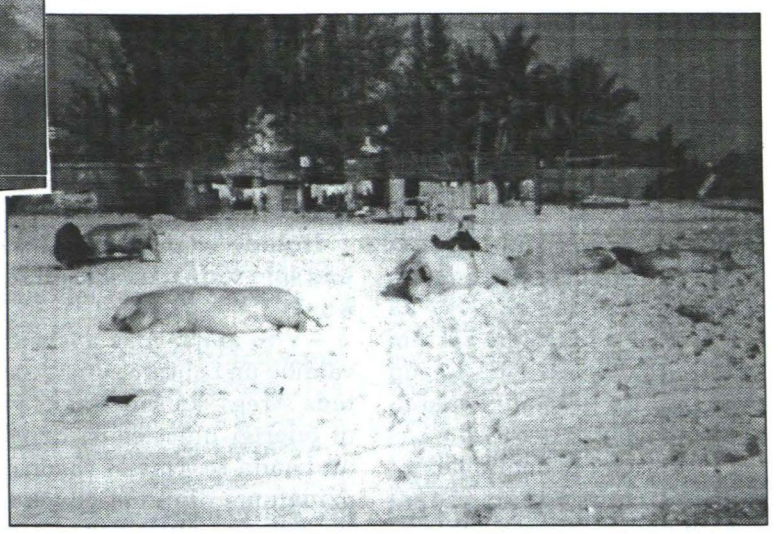

Cūkas pludmalē nav neparasta parādība

– Par ko ir jūsu maģistra darbs?

Nodarbojos ar ķīniešu mīklām. Sāku to darīt jau Pēterburgā, tādēļ, ka man to ieteica profesors Spešņevs. Neviens bijušajā Padomju Savienībā nebija ar to nodarbojies – tulkojis šīs mīklas. Sākumā tās tulkoju krievu, tagad – latviešu valodā. Izdevniecībā "Zinātne` man ir nodota brošūriņa, kura joprojām netiek izdota finansu trūkuma dēļ. Finansiāli solīja atbalstīt Ķīnas Tautas Republika, bet tas nenotiek. Tās mīklas "guļ" uz plauktiņa.

Mani šis darbs interesē. Mīklas mēģināju salīdzināt ar latviešu un krievu tautas mīklām. Tā mans darbs kļūst lielāks un lielāks.

Ķīniešu mīklas ir ļoti interesantas. Aptuveni ir tā: ko redzu, to jautāju. Cilvēks skatās pa logu un saka: "Cauri stiklam kaut kas melns ar zaļiem pumpuriņiem" Tu domā: "Kas tas var būt?" Nemaz nav līdzīgas mūsu mīklām, bet ir ļoti tiešā formulējumā. Mēs esam raduši – ja mīkla, tad sākas, piemēram, "Kaut kas maziņš, maziņš vai sīks, sīks vīriņš... Ķīniešiem viss ir ļoti tiešs un ir jādomā, kas tas varētu būt? Interesanti, ka viņi jautā par lietām, kas mums ir apkārt. Kaut vai kopējamā mašīna, magnetofons. Latviešiem par šādām lietām mīklu nav.

Interesanti, ka ķīniešiem ir mīklu svētki. Viņi tās uzraksta uz lukturīšiem, un tad tev ir jāstaigā no viena luktura pie otra. Kas atmin visas mīklas, saņem balvu. Būdama Ķīnā, piedalījos vienā šādā festivālā. Iespējams, ka, aizbraucot uz Ķīnu, mīklas sākšu vākt no vienkāršajiem cilvēkiem. Varbūt, ka tās būs pavisam citādas nekā tās, kuras ir enciklopēdijā.

– Ķīnieši saistās ar eksotiskiem ēdieniem. Vai jums tie garšo?

Jā, taču pagatavot īstu ķīniešu ēdienu nemaz nav tik vienkārši. Ja es to vēlos, tad man ir jāiet uz ķīniešu restorānu un jālūdz, lai man pārdod, piemēram, koku sēnes vai kādu speciālo garšvielu.

Grūti pateikt, kas no ķīniešu ēdieniem man vislabāk garšo. **Ķīniešu virtuvi es gluži vienkārši mīlu! Nav tāda ēdiena, kuru es nevēlētos ēst!** Piemēram, no latviešu ēdieniem man bērnībā negaršoja maizes zupa, tagad gan ēdu labprāt. Ķīniešiem nav tāda ēdiena, par kuru es teiktu, ka neēdīšu. Kaut vai tā būtu čūska vai puvušas olas. Man garšo viss!

– Kas vēl ķīniešiem ir eksotisks?

Viņi paši ir eksotiski! Kad aizbraucu uz Ķīnu, stacijā pēc izkāpšanas no vilciena, bija jāiet pāri tiltiņam. Paskatoties uz leju, pavērās interesants skats – melns pūlis uz riteņiem. Domāju, šausmas, uz kurieni esmu atbraukusi! Visi ir melni un uz riteņiem. Tā jau ir eksotika. Latvijā neko tādu neieraudzīsi. Arī cūkas pludmalē ir eksotika! Ķīnā pārsteigumi un neparastais ir uz katra stūra!

– Kāda būs jūsu vasara?

Jūnijā būs maniem studentiem izlaidums. Arī man tie būs svētki, jo tie ir mani pirmie studenti – gluži kā pirmdzimtie. Es ar viņiem lepojos. Prieks, ka viena no absolventēm – Dace Liberte – paliks strādāt mūsu katedrā, mums būs vēl viens labs pedagogs. Rudenī gaidīšu atkal jaunos studentus!

Ar Inu Forandi sarunājusies
MĀRA SADOVSKA

Zupa "pret galvas sāpēm"

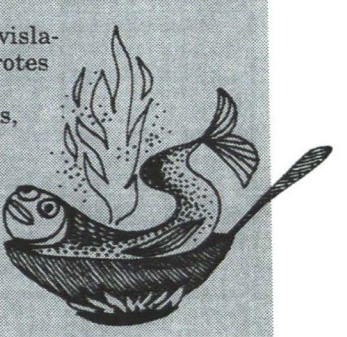

Svaiga saldūdens zivs, apmēram 750 g (vislabāk karpa), 20 smaržīgie pipari, 2 ēdamkarotes vīna etiķa, 1 – 1,5 tējkarotes sāls.

1,5 l ūdenī, divas stundas vārīt piparus, pēc tam tos izņemt.

Tajā pašā ūdenī (apmēram 0,8 līdz 1 l), kurš joprojām vārās, liek zivi, kura iepriekš jau ir iztīrīta un apcepta (2 – 3 minūšu laikā no abām pusēm apcepta uz ļoti karstas pannas, nelietojot taukvielas). Pēc tam uzreiz pieliet etiķi, apsālīt, vārīt 30 minūtes, apsegt ar vāciņu.

Cukurā apcepti kartupeļi

10 vidēja lieluma kartupeļi, 250 g cukura uz 1 l ūdens, 1 l augu vai cūkas tauku cepšanai. Nomizot kartupeļus, sagriezt salmiņos vai stienīšos, apcept, līdz tie kļūst spilgti dzeltenbrūni.

Vienlaicīgi pagatavot cukura sīrupu, noņemt putas no sīrupa, līdz paliek biezs, tad ielikt kartupeļus, kuri tikko apcepti, ātri maisīt ar šūmkaroti vai koka karoti tā, lai kartupeļi nesalūst un pēc 1 – 1,5 min. izņemt no sīrupa.

PAROLE – MŪSĒJIE

VISSVARĪGĀKĀS IR CILVĒKU ATTIECĪBAS

ILZE JOZEPA šopavasar aizstāv bakalaura darbu. Viņa ir valdzinošs, aktīvs cilvēks, vienmēr kustībā, Ilzei ir ko teikt pārējiem.

Es šogad beidzu politikas zinātnes starptautiskās attiecības Vēstures un filozofijas fakultātē. Paralēli strādāju "Universitātes Avīzē" (Ilze ir "LU Vēstneša" redaktore – oficiālo materiālu izdevums), tad par somu valodas tulku un gidu, piedalos preses apskatu veidošanā NIP birojā, vēl darbojos jaunatnes organizācijā "Jaunatnes akcijas mieram". Mani rudenī šajā organizācijā ievēlēja par prezidenti, tur darbojos četrus gadus. Organizēju jaunatnes apmaiņas nometnes, pārsvarā ar Eiropas valstīm. Mūsu galvenā ideja – būt tolerantiem un iecietīgiem, atbalstīt vienam otru. Tikai tad, ja cilvēki draudzējas savā starpā, ir iespējams miers.

Pastāsti tuvāk par savām mācībām.

– Nākamgad man varbūt būs iespēja turpināt mācības Holandē savā specialitātē. Esmu saņēmusi stipendiju uz deviņiem mēnešiem. Sākumā nebiju pārliecināta, vai esmu izvēlējusies īsto specialitāti, bet, ja laika gaitā ir iespēja gūt citādāku pieeju mācībām, tas ir interesanti. Ārzemēs studentu un mācībspēku attiekšme pret mācību procesu tomēr ir citādāka. Šeit nav tik plaši pieejama literatūra. Protams, Internets atrisina daudz ko, taču ne visu. Mana bakalaura darba nosaukums ir "Somijas drošība 20. gadsimta 90. gados". Tas ir veltīts tieši drošībai, kā process nākotnē attīstīsies, kādas izredzes šai jomā ir Latvijai. Vai uz drošību skatās kā uz valsts aizsardzību, vai drošība – tas ir kaut kas tāds, ko valsts pati var veidot, iesaistoties sadarbībā. Tas saistās arī ar jauniešu organizāciju. Ļoti svarīgi ir kontakti starp cilvēkiem, savstarpējā komunikācija indivīdu līmenī, tad arī drošība, uz ko cenšas iet pasaules valstu valdības, tiek veicināta. Jo vairāk valstis kļūs savstarpēji atkarīgas – gan ekonomiski, gan politiski, gan kultūras ziņā, jo vairāk iespējams, ka to starpā nebūs militāru konfliktu.

Vai ar Latviju starptautiskajā kontekstā kāds rēķinās?

– Mūs joprojām nepazīst. Daudzu priekšstatos, tajā pašā Holandē, labākajā gadījumā mēs esam NVS valsts. Mēs esam sīka vienība, kaut arī teritoriāli tikpat liela kā Holande. Mums ir vāji attīstīta ekonomika, nav nekādu dabas resursu. Studentu apmaiņa – tā ir informācijas nešana par sevi gan kā par cilvēkiem, gan arī par savu valsti. Pats svarīgākais – nedrīkst uztvert cilvēkus, uzliekot viņiem zīmogus – tas ir krievs, vai tas ir arābs, cilvēks ir jāuztver kā individualitāte.

Kā tu redzi savu nākotni šeit?

– Man nebūtu nekas pretī nodarboties ar pētniecību, mani interesē starptautiskās attiecības. Ja uz savu personīgo nākotni es skatos diezgan pozitīvi, jo ticu saviem spēkiem, tad par Latviju kopumā grūti teikt – var būt visādi. Ja cilvēkiem klājas slikti, tad bieži viņi tajā vaino nevis konkrēto valdību, bet demokrātiju kā tādu. Visi jau pirmām kārtām uztraucas par savu maciņu un vēderu. Es personīgi nemūžam nemainītu to brīvību, kas ir tagad, pret padomju laiku.

Vai tu pati nonāci pie saviem daudzajiem darbiem, vai tevi uzaicināja?

– Mani visur ir uzaicinājuši. Rīgas 31. vidusskolā es sāku mācīties valodas, holandiski runāju labāk nekā vāciski.

Vai indivīds var ko mainīt šajā sistēmā?

– Cilvēkam ir iespējas veidot un ietekmēt dzīvi, un raudāt, ka tagad ir slikti, ir bezjēdzīgi. Viens cilvēks varbūt neko mainīt nevar, taču var apvienoties.

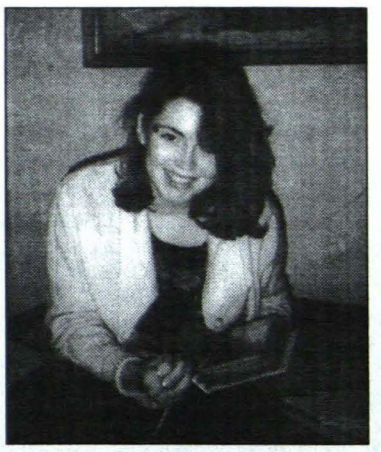

"...nedrīkst uztvert cilvēkus, uzliekot viņiem zīmogus - tas ir krievs, vai tas ir arābs, cilvēks ir jāuztver kā individualitāte..."

Cilvēks žēlojas, ka viņam nav naudas – viņš var mēģināt pacīnīties, veidot savu uzņēmumu. Kāds, kurš nav apmierināts ar sistēmu, var dibināt savu partiju. Galvenais, lai būtu iespējas, lai nebūtu tā, ka tevi liek cietumā par to, ko tu dari. Pārējais viss ir atkarīgs no paša cilvēka. Latvijā viss būs atkarīgs no tā, kāda būs cilvēku morāle. Lai, izmantojot savu brīvību, viņi neierobežotu citu tiesības un brīvību.

Holade ir bagāta valsts, kas šajā vidē uztrauc cilvēkus?

– Viņi mājās maz apspriež valdību un politiku. Viņos nav tāds stress, kā šeit, šķiet, viņi mierīgi plūst cauri dzīvei un bauda to. Nav šī sasprindzinājuma. Jaunus cilvēkus tur uztrauc ekoloģiskās problēmas, problēmas globālā līmenī: Trešās pasaules valstu nabadzība, bads Āfrikā. Viņi staigā pa mājām, vāc naudu. Mans draugs Holandē, tāpat kā daudzi studenti, piedalās projektā – katru mēnesi sūta naudu vienai konkrētai trūcīgai ģimenei Āfrikā.

Vai tu vēlētos padzīvot ārzemēs?

– Es nezinu, vai uz visiem laikiem, bet dzīvošana ārzemēs ir neatsverama pieredze. Pateicoties "Jaunatnes akcijām mieram", esmu piedalījusies daudzos semināros, nometnēs ārzemēs. Esmu pat dziedājusi Briselē uz ielas un ar dziedāšanu pelnījusi naudu! Tā ir pieredze, kas paplašina redzesloku, un cilvēks sāk pavisam citādāk skatīties uz pasauli.

Vai tevi pašu uztrauc Āfrikas badacietēji?

– Es cenšos domāt globāli. Protams, vispirms jau domā par tuvāko, aktuālāko. Ja arī globāli es neko nevaru darīt lietas labā, mēģinu apzināties, ka arī globālas problēmas ir svarīgas. Es nedomāju, ka ir kaut kādi augstāki spēki, kas mani vada un kam man būtu jāpateicas. Viss ir iespējams, un viss ir cilvēku rokās

Vai tev ir domubiedri?

– Domubiedru man ir daudz. Īstenībā jau ar jebkuru cilvēku var saprasties. Ja cilvēks ir atklāts, "čomisks", runā ar otru kā līdzīgs ar līdzīgu. Bet problēma ir tā, ka studenti ļoti attālinās no reālās dzīves, jo viņi kontaktējas pārsvarā savā starpā. Un tad, ja kādreiz iznāk parunāt ar bijušajiem klasesbiedriem, esmu vienkārši šokēta. Rodas milzīga starpība, reizēm pat nav par ko runāt. Tu viņam stāsti savas idejas par cilvēku vienlīdzību, viņš vienkārši domā: naivā! Man vislabāk patīk būt kopā ar cilvēkiem, kuri, lai kas ar viņiem notiktu, nesāks celt degunu gaisā. Vissvarīgākās ir cilvēku attiecības. Tev dzīvē var būt karjera, izglītība, nauda, bet, ja tu esi viens, tev nav cilvēku apkārt, tad vienkārši nekam nav jēgas. Cilvēkos ir tā dzīves jēga.

Tavs viedoklis par studijām Latvijā.

– Daudzas lietas Universitātē tiek darītas nenopietni un formāli. Teiksim kredītpunkti, – es nezinu, vai pasniedzējs izrēķinājis, vai tie kredītpunkti tiešām atbilst 40 mācību stundām. It kā jau saka, ka studentam pašam jāizrāda iniciatīvu, bet, ja viņam ļoti daudz jādara un viņam nav pateikts – tev līdz nedēļas beigām jāizlasa šis konkrētais raksts un jāuzraksta par to eseja, daudz studentu to arī neizdarīs. Šeit tu skraidi apkārt, pelnot naudu. No vienas puses, mācībspēki saka, ka tie nav nekādi studenti, kas nevelta visu laiku mācībām, bet tā ir runga ar diviem galiem. Bez naudas arī nav iespējams. Tagad mums kursa kā tāda nav, katrs esam par sevi, un katrs domā par to, kā dabūt diplomu. Studentiem pašiem ir jāorganizējas, lai cīnītos par savām tiesībām, nevis tikai vaļējām mutēm gaidītu, ko mācībspēki iedos.

Ārzemēs ir šīs studentu organizācijas, kas piedalās mācību kursu novērtēšanā. Es noteikti esmu pret mutiskiem eksāmeniem, jo, manuprāt, tie ir neobjektīvi. No psiholoģiskā viedokļa studentam tas ir liels stress, grūti patiesi novērtēt, ko tādā brīdī cilvēks zina vai nezina.

Ko tu lasi brīvos brīžos?

– Brīvā laika man praktiski nav. Pēdējā grāmata, ko lasīju, bija holandiešu valodā, pilna anekdotēm. Es reizēm lasu citās valodās un domāju, cik jauki būtu to grāmatu pārtulkot latviski. Pagaidām esmu tulkojusi tikai mutiski, varbūt varētu pārtulkot arī grāmatu. Bet man liekas, ka tulkotājam jāstrādā ļoti sistemātiski. Es varu šausmīgi daudz izdarīt, bet tad man ir jāatpūšas; un es sēžu visu dienu un domāju, cik šausmīgi daudz vēl jāizdara... Man ir sapnītis, kad beigsies eksāmeni, vienkārši atpūsties. Gribētu aizbraukt uz kādu nometni, lai man pašai nebūtu nekas jāorganizē, teiksim uz Čehiju. Gribētu kādreiz aizbraukt uz Gruziju. Nekad neesmu bijusi kalnos.

Vēlam mūsu ILZEI veiksmi eksāmenā!

Sarunājusies ANDA LASE

1996./97. AKADĒMISKĀ GADA IZLAIDUMA DATUMI

Bioloģijas fakultāte	19.jūnijā plkst.11.00
Pedagoģijas fakultāte	
Pedagoģijas bakalaura studiju programma (latviešu val. un lit.mācību metodika; svešvalodu mācību metodika)	19.jūnijā plkst.14.00
Pedagoģijas maģistra studiju programma	19.jūnijā plkst.14.00
Pedagoģijas bakalaura studiju programma (darbmācības mācību metodika; vizuālās mākslas mācību metodika; veselības un sporta izglītības māc.metodika)	19.jūnijā plkst.16.00
Psiholoģijas bakalaura studiju programma	19.jūnijā plkst.16.00
Psiholoģijas maģistra studiju programma	19.jūnijā plkst.16.00
Fizikas un matemātikas fakultāte	20.jūnijā plkst.10.30
Juridiskā fakultāte	20.jūnijā plkst.14.00
Ķīmijas fakultāte (Kr.Valdemāra 48)	20.jūnijā plkst.14.00
Vēstures un filozofijas fakultāte	
Maģistra studiju programmas (izņemot vēstures studiju programmu)	21. jūnijā plkst. 12.00
Bakalaura studiju programmas (izņemot vēstures studiju programmu)	21. jūnijā plkst. 15.00
Svešvalodu fakultāte	26. jūnijā plkst. 11.00

Vēstures un filozofijas fakultāte	
Vēstures studiju programmas	26. jūnijā plkst. 14.00
Ekonomikas fakultāte	
Komerczinību studiju programma	27. jūnijā plkst. 11.00
Ekonomikas studiju programma (saimn. darbības uzsk., kontr. un analīze)	27. jūnijā plkst. 15.00
Starptautisko attiecību institūts	27. jūnijā plkst. 11.00 (Mazajā aulā)
Ekonomikas fakultāte	
Ekonomikas studiju programma (uzņēmējdarbības ekonomika; tautsaimniecības attīstība un regulēšana)	28. jūnijā plkst. 11.00
Ekonomikas studiju programma (finanses un kredīts)	28. jūnijā plkst. 15.00
Filoloģijas fakultāte	30. jūnijā plkst. 11.00
Krievu filoloģijas studiju programma	30. jūnijā plkst. 14.00
Teoloģijas fakultāte	1. jūlijā plkst. 13.00
Vadības un ekonomiskās informātikas fakultāte	2. jūlijā plkst. 11. 00
Ekonomikas fakultāte	
Ekonomikas profesionālo studiju programma (grāmatvedība, analīze, audits)	18. jūlijā plkst. 15.00

Uzmanību!

LATVIJAS TEHNOLOĢISKAIS PARKS veido datu bāzi un informācijas katalogu par zinātnietilpīgu produkciju Latvijas augstskolās.

Lūdzam iesniegt materiālus:

LAILAI ELIŅAI
Kaļķu ielā 1 – 310
LV – 1658, Rīga
Telef.: 7210808
Fax: 7820378

No univeritāšu darba grupām un struktūrvienībām informācija un ilustratīvais materiāls tiks ievietots katalogā bez maksas.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES absolventu ievērībai!

LU Starptautisko attiecību institūts turpina dokumentu pieņemšanu:

– maģistra studiju apakšprogrammā "Starptautiskās attiecības", uzņem ekonomikas un tiesību zinātņu bakalaurus. Studiju ilgums: klātienē – 2 gadi; neklātienē – 3 gadi;

– profesionālo studiju programmā "Starptautiskās ekonomiskās attiecības". Studiju ilgums: klātienē – 1 gads, neklātienē – 2 gadi.

Dokumenti jāiesniedz līdz 1997. gada 3. jūlijam LU Starptautisko attiecību institūtā, Rīgā, Mārstaļu ielā 28/30, 28. telpā, tālr. 7 226372.

PAROLE – MŪSĒJIE

DATORI, MŪZIKA, UNIVERSITĀTES AVĪZE...

Jau vairāk nekā divus gadus *Universitātes Avīzē* strādā cilvēks, no kura lielā mērā ir atkarīgs tas, vai avīze nonāks pie lasītājiem, vai nē. Šis cilvēks ir mūsu datorspeciālists *JĀNIS ZUTERS*. Visu laiku viņš ir bijis kopā ar pārējiem, un es laikam nekļūdīšos, ja teikšu, ka visi esam pieraduši pie klusā, nosvērtā puiša, uz kuru vienmēr var paļauties un kurš nekad neatsaka palīdzēt gan ar padomu, gan ar darbiem. Bet, gribot negribot, nākas konstatēt, ka šogad Jānis beidz ceturto kursu. Tāpēc vēlos arī lasītājus nedaudz iepazīstināt ar cilvēku, kurš ilgu laiku ir gādājis, lai avīze būtu viegli lasāma un vizuāli izskatīga.

– Kā tu nokļuvi Latvijas Universitātē?

– Latvijas Universitātē es nonācu 1993. gadā, būdams četrus gadus vecāks par pārējiem, kas tajā brīdī stājās Universitātē. Pa tiem gadiem es biju pabijis Zviedrijā, pastrādājis tur lauksaimniecībā un pamācījies Latvijas Lauksaimniecības universitātē.

– Kāpēc izvēlējies tieši Fizikas un matemātikas fakultāti?

– Tad, kad pēc Bulduru tehnikuma aizgāju uz Jelgavu, pirmajā kursā, virspusēji sastopoties ar kompjūteriem, es sapratu, ka tas ir tas, kas man patīk.

– Kādi bija studiju gadi LU, salīdzinot ar Jelgavu vai Bulduriem?

– Jāatzīst, ka Universitātei ir cits līmenis. Universitātei tas ir augstāks. Viennozīmīgi.

– Kas tev visvairāk palicis atmiņā no studiju gadiem LU?

– Grūti pateikt... *Universitātes Avīze.* Tāpēc, ka lielāko daļu no visa laika tā ir bijusi blakus. Otrā kursa vidū es sāku šeit strādāt. Protams, *Universitātes Avīzei* ir jārēķinās, ka tai nevar būt stabili kadri. Tā ir studentu avīze ar sezonas tematiku un mainīgu kolektīvu. Un salīdzināt ar citām avīzēm to arī nevar. Man ir grūti novērtēt *Universitātes Avīzē* strādājošos, jo pirmais skats uz avīzi ir, kā tā salikta kompjūterā. Un tas, protams, ir izbojāts skats, jo nevar novērot darba specifiku. Mani pašu vairāk interesē nevis pasniegšanas veids, bet gan pati informācija.

– Tu teici, ka *Universitātes Avīzes* kadri ir manīgi, bet kas licis tev tik ilgi palikt mūsu avīzē?

– Šis ir ilgs laiks *Universitātes Avīzei*, taču ne darba vietai vispārīgi. Studijas un *Universitātes Avīze* man ir licies kā viens veselums.

Visinteresantākais laiks bija pirms Universitātes, Bulduru laikā. Uz Universitāti es nācu jau nopietni mācīties.

– Pastāv tāds uzskats, ka LU neļauj pilnībā izbaudīt studentu dzīvi...

– Man ir ar ko salīdzināt, un tik tiešām Jelgavas universitātē, kur mācās mana māsa, viss ir citādāk, lai gan tas nedaudz ir atkarīgs arī no katra cilvēka atsevišķi. Tur viss ir brīvāk, bet, vai tā ir labi, tas ir strīdīgs jautājums. Es izvēlos Universitāti.

– Kādi, tavuprāt, ir Universitātes pasniedzēji?

– Jāsaka, ka esmu diezgan labās domās par savu – Fizikas un matemātikas fakultāti. Ir bijuši daži gadījumi, kad šis uzskats nedaudz sācis šķobīties, piemēram, dažu pasniedzēju pasniegšanas un novērtēšanas stils, kur vērā tiek ņemts nevis tas, cik daudz tu zini, bet gan, cik dienas pēc noteiktā termiņa tu nodod savu darbu. Protams, arī tam ir sava nozīme, bet ne jau tik ļoti, ka dod 90% no kopējā novērtējuma.

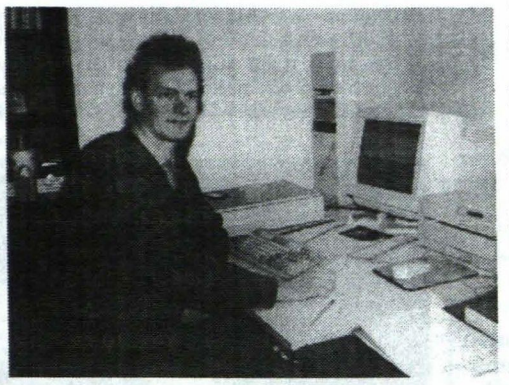

"... mani pašu vairāk interesē nevis pasniegšanas veids, bet gan pati informācija..."

– Ko darīsi pēc beigšanas?

– Protams, es mūžīgi nestrādāšu *Universitātes Avīzē,* jo gribu strādāt atbilstoši specialitātei, bet, kur konkrēti, vēl nezinu.

– Kā ar tālāk mācīšanos?

– Tas ir pats par sevi. (Jānis nevēlējās stāstīt par saviem nākotnes plāniem – māņticība?! – aut.)

– Kas tevi interesē vēl bez kompjūteriem?

– Kompjūteri ir tikai līdzeklis kaut kā sasniegšanai. Mani vēl interesē mūzika. Man nav muzikālās izglītības, tomēr es nodarbojos ar mūzikas izpēti ar datora palīdzību. Pats es nedaudz spēlēju akordeonu (Jānis dzied arī korī "Juventus" – aut.). Akordeons ir interesants mūzikas instruments, kuram pavadījuma pogas ir sakārtotas atbilstoši mūzikas teorijas likumiem pa kvintām, kas ļoti sekmē muzikālo domāšanu. Pateicoties šim instrumentam, esmu nonācis līdz savai bakalaura darba tēmai par akordu pievienošanu mūzikai.

– Nedaudz pastāsti par savu bakalaura darbu...

– Lai saprastu manu bakalaura darba tēmu, nevajag būt datoriķim. Drīzāk būtu jāsaprot kaut kas no mūzikas. Manā bakalaura darbā ir aprakstīts, kā ar rēķināšanas līdzekļiem no melodijas nonākam pie vienkāršiem pavadījuma akordiem. Pagaidām es ņemu vienkāršas melodijas, taču domāju pie šīs tēmas strādāt arī turpmāk, tāpēc melodijas varēs kļūt sarežģītākas, un arī akordi būs skaistāki.

– Vai tu domā savu bakalaura darbu arī kaut kur izmantot?

– Ar matemātisko skatu uz mūziku ir liela problēma: tā gan skaitās tēma, kas ir divās nozarēs: mūzikā un matemātikā, bet, no otras puses, ne viena, ne otra to neņem par pilnu. Tiem, kas pārstāv mūziku, liekas, vai tad nu kāds varēs pārspēt mūziķus un ka tā ir tikai muļķošanās, un datoriķi domā tāpat, tikai no otras puses. Ir pat tāds teiciens, ka matemātiskā muzikoloģija ir zinātne pati sev. Šobrīd es visā tajā redzu interesantumu un smadzeņu vingrināšanu. Ko es varētu atbildēt mūziķiem, kas uzskata, ka mana darba tēma ir tukša laika izniekošana? Es šaubos, ka kāds mūziķis nicinoši izsakās par tādu tēmu, kā mākslīgais intelekts, kas skaitās cilvēka domāšanas ielikšana datorā. Es teiktu, ka mans darbs ir daļa no cilvēka muzikālās domāšanas nevis mūzikas teorijas ielikšanas datorā. Mūzikas teorija ir domāta cilvēkiem, kas jau dzird mūziku. Pēc tam viņus ierobežo, ja viņi nedzird tā, kā vajadzētu. Kompjūteram dzirdes nav, un tam viss ir vienkārši jāizrēķina.

– Bet vai nākotnē nevar pienākt tāda diena, kad visa mūzika var tikt veidota ar datora palīdzību?

– Es tā nedomāju. Tā ir tikai matemātisku principu meklēšana mūzikā, nevis konkurences meklēšana komponistiem. Tas ir mēģinājums izprast muzikālo domāšanu.

– Ko tu gribētu pateikt tiem, kas vēl šaubās nākt uz Universitāti vai iet kur citur?

– Ja gribat mācīties, Universitāte ir īstā vieta, ja domājat, ka, nopietni mācoties, nevarēsiet izbaudīt studentu dzīvi, tad tas tā nav. Pasākumi ir pietiekoši, un studentu dzīvei te blakus ir pielikta arī nopietna mācīšanās.

Veiksmi tev, Jāni!

INGA BĒRZIŅA

KAD PASAULE IENĀK TEVĪ

Jau krietni sen visā pasaulē, bet salīdzinoši nesen mūsu valstī ir ieviesusies datoru lietošanas sistēma, kuras lietošana un iespējas ir praktiski neierobežotas. Tā ir pazīstama ar nosaukumu *INTERNET* jeb *WORLD WIDE WEB.* Šīs sistēmas lielākā priekšrocība ir tā, ka datori tiek sasaistīti kopā ar telefona līniju palīdzību. Šī sistēma, kas nezinātājam liekas noslēpumaina un mistiska, pat leģendām apvīta pēc savas būtības ir ļoti vienkārša. Bet no sākuma vispazīstamākā leģenda.

Daudzi fantasti uzskata, ka datori Interneta tīklā ir sasaistīti tā, ka tur ar laiku varētu rasties mākslīgā dzīvība, un katrs viens vesels dators ir kā viena smadzeņu šūniņa, kas visas kopā veido milzīgas mākslīgās smadzenes. Kāda daļa patiesības tur varbūt arī ir , jo dators jau tagad ir apgādāts ar praktiski visiem maņu un reprodukcijas orgāniem. Visas šīs iespējas tiek nodrošinātas arī darbojoties ar Internetu.

Kas tad ir Internets un kā to lietot? Lai lietotu šo sistēmu, galvenais ir labi zināt angļu valodu, kaut gan daudziem pilnīgi pietiek ar vēlēšanos to apgūt un nedaudz pacietības.

Darbs tiek sākts ar datora savienošanu ar modemu un telefonu. Ar telefona palīdzību signāls nonāk līdz informācijas glabātājam serverim, kas nodrošina katra individuālā datora lietotāja darbu Internet tīklā. Viens serveris apkalpo daudzus datora lietotājus, bet tādu serveru ir daudzi tūkstoši. Šādā veidā datora lietotājs piekļūst meklēšanas sistēmai. Meklēšanas sistēma palīdz nodrošināt datora lietotāju ar nepieciešamo informāciju. Ir ļoti daudz un dažādu iespēju kā un ko meklēt. Šeit var atras praktiski visu, sākot ar jauniem izgudrojumiem datoru tehnoloģijā un beidzot ar iepazīšanās sludinājumiem un dažādu slavenību personiskajām lappusēm, kur var tos redzēt vai iegūt nepieciešamo informāciju. Lai to izdarītu ir nepieciešams kontaktēties ar kādu no meklēšanas sistēmām un ievadīt nepieciešamo vārdu vai vārdu savienojumu angļu valodā. Tas ir jāizdara ļoti precīzi citādi var saņemt pilnīgi ačgārnu vai nevajadzīgu datu bāzi. Meklēšanas sistēma, no kurām pazīstamākās ir Yahoo, Altavista, Infoseek un citas parāda uz ekrāna nepieciešamās direktorijas, kur varētu būt atrodama dotā informācija. To sistēma pati sarindo secībā, kura liekas tai visracionālākā. Tad atliek tikai ar peli uzspiest uz izvēlētas lappuses un tā pati atveras. Otrs meklēšanas variants ir vieglāks, bet tur ir nepieciešama dotās lappuses Interneta adrese. Pie kam precīza, jo reti kad izdodas atrast vajadzīgo vietu, lietojot nepareizu adresi. Daudzi Interneta lietotāji pavada pie ekrāna daudzas stundas, līdz viņu meklējumi vainagojas panākumiem. Bet tas parasti ir daudz ātrāk, nekā izmantojot bibliotēku vai citus informācijas ieguves ceļus. Daudzas lappuses ir veltītas jaunākajiem sasniegumiem datoru tehnoloģijā. Ir iespējams spēlēt dažādas spēles, kā arī iepazīties un "parunāt" pa Internetu ar domubiedriem. Eksistē speciāla sistēma, kuru var uzstādīt savā datorā un, kuru lietojot, var sarakstīties ar cilvēku praktiski jebkurā pasaules valstī. Tiek pārrunātas dažādas problēmas. Pa tīklu var arī daudz ko nosūtīt. Sākot no vēstulēm un beidzot ar dažādām apsveikuma atklātnēm dažādiem dzīves gadījumiem, sākot no dzimšanas dienām un beidzot ar vienkāršu drauga uzmundrināšanu vai skumju izteikšanu. Var izveidot savu personīgo lappusi, kurā atstāt informāciju par sevi, fotogrāfiju, intereses, kā arī adresi, uz kuru uzrakstīt vēstuli. Kā jau visur eksistē arī sistēmu noziedzieki, kuri šādā veidā piekļūst slepenai informācijai, vai paralizē citu datoru darbu. Tikai atšķirībā no citiem noziedzniekiem, tie parasti ir bāli puišeļi ar biezām brillēm un sarkanām acīm. Ārzemēs ir pat pēdējā laikā noteikta slimība, kuru sauc par Interneta sindromu, un par šīs slimības upuriem uzskata cilvēkus, kuri pavada pie tīkla vairāk nekā četras stundas katru dienu. Tas tiešām ir ļoti vilinoši. Tas ir kā narkotika, kas iemāna sevī, bet, no otras puses, sabiedrībai un cilvēkam noderīga narkotika. Izklaides un biznesa industrijas viens no lielākajiem sasniegumiem. Ja jums ir problēmas ar angļu valodu, daudzās lappusēs Jūs varat atrast tekstus un materiālus citās valodās. Kur nu vēl prieks par dažādiem animatīviem zīmējumiem, dažāda rakstura fotogrāfijām vai pat videoierakstiem. Tie gan prasa datorus ar lielu atmiņu. Iepatikušās lappuses var atzīmēt ar speciālu grāmatzīmi un atgriezties vēl un vēl. Ir arī maksas pakalpojumi, kurus lietojot vajadzīga kredītkarte. Ir pat speciālas organizācijas, kuras nodarbojas ar speciālu maksas informācijas izplatīšanu.

Īpaša saruna ir par vēstulēm. Tās rada iespēju lēti un bez telefona palīdzības sarakstīties ar draugiem visā pasaulē, dibināt biznesa kontaktus, uzzināt visu par iemīļotu personu, to neredzot, nosūtīt zīmējumus, datoru programmas. Ļoti bieži gadās, ka pateicoties šai sistēmai, cilvēks iemācās rakstīt angliski. Kad vēstule ir saņemta, uz ekrāna parādās speciāla izsaukuma zīmīte un atliek tikai izlasīt. Var saņemt dažādu informāciju, ko sūta speciālas organizācijas regulāri.

Par Internetu varētu stāstīt daudz un tā iespējas nepārtraukti pieaug. Bet reti kurā mājā ir dators ar modemu, citiem papildus aprīkojumiem nemaz nerunājot. Atrisinājums ir vienkāršs – Jūs gaida *VR STUDIO,* kura atrodas Tērbatas ielā 10/12. Šeit Jūs varat pieredzējušu speciālistu vadībā apgūt un lietot Internetu, abonēt un lietot e-mailu jeb sarakstes sistēmu, atvērt savas lappusītes, kā arī pabūt virtuālajā realitātē. Ar Interneta palīdzību atrast biznesa vai dzīves partnerus, informāciju mācību darbam vai redzeslokam, vai vienkārši paskatīties bildītes. Nāciet un Jūs nokļūsiet citā pasaulē, kas padarīs skaistāku Jūsu dzīvi.

GUNTARS JAUDZEMS
Tel.: +371 7283180
Fax: +371 7322144
E-mail: org@vrstudio.eunet.lv

studentu padomes lapa

ĪSZIŅAS

● Kādā no iepriekšējiem numuriem Studentu padome jau informēja, ka ir iespējas piedalīties starptautiskajos studentu saietos – konferencēs Slovēnijā un Ungārijā. Uz augustā notiekošo konferenci Pečā, Ungārijā ir pieteikušies trīs Latvijas Universitātes studenti, kas visi tika arī akceptēti.

Kā zināms, ungāru puse sedz visus uzturēšanās izdevumus un šiem studentiem pašiem būs jāsedz tikai ceļa izmaksas. Prieks, ka viņi izmantoja šo lielisko iespēju, lai viņiem veicas !

● Studentu padomes Juridiskā komisija ir ķērusies pie Studentu iekšējās kārtības noteikumu izstrādāšanas. Jautājumi, ko tie varētu skart ir, piemēram, studentu un pasniedzēju attiecības, eksāmenu likšanas kārtību utt. Mēs vēlētos dzirdēt arī jūsu priekšlikumus šajā sakarā. Varat tos iesniegt rakstiski, mutiski - **Raiņa 19 - 106.telpā vai pa tāruni 7223701 Aigaram, Ģirtam vai vienkārši sekretārei.**

TAS NU BEIDZOT IR NOTICIS!!!

KAS? Jaunā **STUDENTU PADOMES** ēstuve, ieskrietuve, kafūzis, barčiks, krogelis, pubs utt.
KUR? LU galvenās mājas intīmākajā pagrabiņā.
KAD? Jau rudenī, kad lapas birst un kurmīc meklē, kur var ēst.
PAR CIK? Pa LĒTO picas, salāti un ali, kā arī viss pārējais.
KAM? Visiem, kas grib ēst un ne tikai.
KĀPĒC? Tāpēc, ka forši. Vai ne ko, A?!

Jūsu mīļā, labā LU Studentu padome

ATSAUKSMES PAR SEMINĀRU JŪRMALĀ

Kādā jaukā pavasara dienā Latvijas augstskolu studentu zieds nolēma pagodināt ar savu klātbūtni LSA un "F. Naumaņa fonda" organizēto semināru Jūrmalā. Bija salasījušies labākie no labākajiem, gudrākie no gudrākajiem, spicākie no spilgtākajiem un citi KNZ atbalstītāji.

Latvijas Universitāti pārstāvēja Ekonomikas fakultātes Studentu pašpārvaldes priekšsēdētāja **Signe Andersone** un skandalozi slavenais KNZ pārstāvis **Didzis Ustups**. Pēc dalībnieku atziņas seminārs bija izdevies. Tā laikā dalībniekiem tika dota iespēja iesaistīties galvu reibinošās dikusijās, papīra karos, pašslavinošās runās un citās darbībās. Nelielas neērtības radīja fakts, ka daļa no diskusijas notika svešvalodā.

Tomēr tas netraucēja raženam darbam un informācijas iegūšanai. Katram tā dalībniekam bija reāla iespēja iekļauties diskusiju virpulī (brīžiem tās padevās itin dzīvas). Protams, semināra kolorītākie dalībnieki bija no Latvijas Universitātes, kam par pierādījumu kalpo izsniegtie atzinības raksti un goda vimpeļi.

Par semināra rozīnīti kļuva LR Ārlietu ministra Valda Birkava vizīte. Viņa uzruna izraisīja interesi studentu vidū. Patiesu sajūsmas vētru izraisīja Birkava kunga atgriešanās vakara neoficālajā daļā. Par vakara moto kļuva sauklis "Valdis neko nesola, bet tur vārdu!" Kā apstiprinājums tam bija atvestās divas kastes putojoša brūna šķidruma. Paldies!

Nākošajā (pēc kārtas otrajā) dienā diskusijas turpinājās ierastajā gaitā, kuras patīkami pārtrauca sātīgās maltītes. Semināra oficiālajā noslēgumā mēs dzirdējām daudz labu vārdu un solījumu, ka šis nu gan nebūšot pēdējais šāds seminārs.

Par šīs dienas kolorītāko pasākumu izvērtās ekskursija uz ledlauzi "VARMA", ko gan, taisnību sakot, apmeklēja tikai paši izturīgākie un viltīgākie.

Nobeigumā varētu tikai piebilst, ka pasākums tiešām bija labs, jo mums patika.

KNZ konkurss

Dārgie KNZ fani un fanes, visi mūsu atbalstītāji! Diemžēl ir pienācis laiks uz īsu brīdi pārtraukt mūsu nu jau par tradīciju kļuvušo, skandalozi slaveno KNZ konkursu! Bet bēdām nav vietas, jo vasara nemaz nav tik gara! Nebijām nemaz iedomājušies, ka mūsu konkursam būs tik liela piekrišana! Pa šo neilgo laiku mēs paguvām jūs iemīlēt! Kaut gan gaidījam tikai konkursa atbildes, bieži tika saņemtas arī vēstules, kurās atradām mīlestības apliecinājumus! Ar īpaši krāšņām atbildēm un rasējumiem izcēlās kāds jauneklis vārdā Jānis Švinskis! Konkursa dalībnieku vecuma diapozons bija plašs! Šeit var minēt pastāvīgo konkursa dalībnieci Dž., kurai jau pāri 60! Piedaloties KNZ rīkotajos konkursos, viņa atkal jūtas jauna un atceras savus nerātnos studiju gadus Bioloģijas fakultātē (tas taču ir tik patīkami, ka tik daudziem mēs izraisām interesi)! Viņai ir pat izzudušas grumbas!

Pēc daudzkārtējiem jautājumiem, mēs atbildam, ka Saeimas vēlēšanās mēs **vēl** netaisamies kandidēt! Politika mums neinteresē, jo mēs esam vienīgie, kas kosmosa noslēpumus zin'!

Protams lielu interesi mūsos izraisīja KNZ fanu kluba ierosinātais vasaras konkurss! Jūs varat sūtīt savus foto (pilnā augumā ar apģērbu) un īsu savu dzīvesrakstu! Balva - vienkārši fantastiska! Iespēja sagaidīt "Zvejnieksvētkus" Kolkā kopā ar ekselentajiem KNZ pārstāvjiem! Priekšroka tiek dota skaistām dāmām! Tomēr apsolām, ka zaudētāju nebūs! Sirsnīgs rokasspiediens tiks ikkatram!

Novēlam visiem labi atpūsties, sapūsties, bet ne pārpūsties! Skandalozi slavenie KNZ sveic arī visus absolventus viņu lielajos svētkos! Mēs jau saprotam jūsu skumjas un ilgas pēc mums, bet KNZ jau ir visur un vienmēr! Mēs solām jūs neaizmirst arī ārpus Universitātes sienām!

Gaidām vēstules ar foto!
Mēs jūs visus mīlam!
Mūžam Jūsu KNZ

TRAKO VADĪBNIEKI

Bija agrs 8. maija rīts. Kā jau parasts ceturtdienas rīts - ārā spīdēja saule, čivināja putniņi, un nekas it kā neliecināja par to, ka dažu turpmāko dienu notikumi stipri novirzīsies no ierastās "orbītas" Bija sākušās "trakās" "**Vadībnieku dienas**"!

Viss sākās ar FSP vēlēšanām, kuras ceturtdien notika gandrīz visas dienas garumā. Tika ievēlēti 15 jauni un "veci" pašpārvaldes "darboņi" Tāpat šajā dienā notika sacensības fakultātē, kurās piedalījās vairākas komandas. Un kā vēlāk izrādījās, tad vissīvākā cīņa gan "faķi" gan Pumpuros izvērsās starp ekonomu un vadībnieku pašpārvalžu "drošajiem un veiklajiem", tiesa gan, ar mainīgām sekmēm.

Pēc ārēji it kā mierīgajiem dienas notikumiem, nakts likās nebeidzami gara un tumša, jo tā vien gribēja sagaidīt nākamo dienu un galvenais - dienas beigas, kad draudēja sākties visas neprātīgās un tikpat trakulīgās lietas.

Sākās viss tā...

Pumpuri, jūra, kempings. Pulkstenis nosita septīto vakara stundu. Kā jau ieplānots, pasākuma svinīgo un pompozo atklāšanu ar savu klātbūtni pagodināja lietus jestrās šaltis. Skanot ārkārtīgi pacilājošai mūzikai, tika teikta atklāšanas runa un uzvilkts dalībnieku karogs.

Tad, nesagaidot lietus mitēšanos, tika dots starts Pumpuru lielajam skavindžerim, kurā piedalījās gandrīz visi klātesošie. Jāpaveic bija daudz - sākot ar kempinga teritorijā esošo mājiņu saskaitīšanu, prasmi orientēties savā atrašanās vietā, noteikta čiekuru skaita savākšanu un beidzot ar (ie)spēju ziedot 3 santīmus. Bez tam katrai komandai bija izdevība nodemonstrēt savus mākslinieciskos talantus - tupjoties un dziedot mīļāko dziesmu.

Tālāk pludmalē sekoja vadībnieku tradicionālais "Skotu viskijs", ar kura palīdzību pasākuma dalībnieki, turoties pie deguniem un skrienot uz riņķi, varēja noskaidrot savas koordinācijas spējas.

Līdz ar tumsas iestāšanos, savu vārdu teica "Papardes zieds", kura rīkotie konkursiņi izsauca patiesu līksmību un gaviles.

Protams, pa vidu pārējiem notikumiem visi virpuļoja ugunīgās un elpu aizraujošās dejās, kulmināciju sasniedzot limbo sacīkstē.

Kad nu viss bija gana "briedis", varēja sākties nakts visilgāk un nepacietīgāk gaidītais notikums - spēkošanās alus dzeršanā, kas bija iespējama, pateicoties "Aldara" dāsnajai sirdij. Piedalīties gribētāju pulciņš bija brangs - gan puiši, gan meitas. Visizturīgākais vīrs izrādījās kāds ekonoms, bet visietilpīgākā sieva bija pati vadībnieku FSP prezidente. (Tagad klīst baumas, ka tādēļ viņa ir atkārtoti ievēlēta šajā amatā.)

Nakts dziesmas un dejas ilga līdz pat pirmajai gaismiņai un pirmajiem gaiļiem, kad vairs tikai retais bija samanāms ārpus mājiņas un gultiņas.

Rītam jau esot gabalā, visi sāka rosīties un gatavoties sestdienas centrālajam notikumam - zelta groza bumbas turnīram. Tajā piedalījās gan vakarējie, gan jaunatbraukušie - kopumā savācās paprāvs pūlītis komandu (16) un vēl brangāks skatītāju un atbalstītāju bariņš. Basketbola monstri sadalījās komandās - 2 puiši + 1 meita. Par Vadībnieku dienu čempionu titulu izvērsās nežēlīga cīņa, un lai kaut nedaudz atvēsinātu kaujas laukā sakarsušos prātus un galvas, ik pa brīdim uzpilēja kāda spirgta lietus lāse. Un, kad diena nebija vēl pusē, uzvarētāji jau bija zināmi. Komanda, kura saplūca lielākos laurus un pilnībā attaisnoja savu nosaukumu "One", saņēma bagātīgas balvas no "Stimorol", "Latvijas Balzama" un "Aldara" Tukšā nepalika arī pārējie godalgoto vietu ieguvēji. Bez tam tika pasniegti arī ekskluzīvi diplomi, kuri tapa īpaši Vadībnieku dienu pasākumu veiksmīgākajiem dalībniekiem.

Nākamās sacensības - volejbols, kur komandā piedalījās trīs puiši un viena meitene. Pludmalē notiekošajiem mačiem nespēja traucēt pat uz ievērojamiem apgriezieniem iestais vējš. Par daudzo spēļu (piedalījās 14 komandas) spraigumu un spriedzes uzturēšanu rūpējās "vietējais" komentētājs, kurš visus "pārsteidza" ar savām ekselentajām un iespaidīgajām vācu valodas zināšanām, kuras lika smieklos locīties ne vienam vien spēļu dalībniekam un vērotājam.

Pēdējais dienas sporta notikums bija *Twix futbols*. (Ja kāds nezina, tad *Twix futbols* ir krietni vien "asiņains" pasākums, kur komandā ir divi jaukti pāri, kuriem kājas sasietas cilpā.) Tā kā šajā laikā Rīgā risinājās Karaļu mačs, tad klātesošo skaits vairs nebija tik liels, taču piedalījās veselas astoņas komandas, kuras pēc azartiskās "vārtīšanās" pludmales smiltīs, bija krietni vien sagurušas.

Bet vēl nebija gana saulei sākot krist jūrā, visi gatavojās "vareno zemes kārpītāju" sacīkstēm jeb virves vilkšanai. "Novācās" astoņas spēkavīru un spēkasievu komandas (3 vīri + 2 sievas), kas, lai iebiedētu savus pretiniekus, visādi dižojās pa pludmali. Gala rezultātā savu "īsto seju" parādīja vadībnieku studentu pašpārvaldes komanda ar maldinošo nosaukumu "Sanese 1 m", aizvelkot pārējos uz vēžu ziemošanas vietām.

Pēcpusdienas oficiālie pasākumi noslēdzās ar jautrajām stafetēm. To dalībnieki demonstrēja savu prasmi mest mērķī bumbiņas no dažādiem stāvokļiem, zibenīgi pārvietoties ar maisiem un lielajiem zvejnieku zālājiem, kā arī tika vērtēti dalībnieku (puišu) žilbinošie smaidi. Bet par nakts notikumiem - kas lai to zina...

Vadībnieku dienu pēdējais rīts bija ausis. Vēl dzīvi palikušie ļauži smaidīja un laimīgi bija sagaidījuši saulaino svētdienu, lai vēlāk dotos atrādīties savām mīļajām māmiņām, jo tā bija māmiņu diena!

Tā pagāja šīs prieka, azarta un trakulību pilnās Vadībnieku dienas'97. Taču cilvēki! Tas vēl nav viss! Ja tev nebija iespējams nokļūt Vadībnieku dienu notikumu virpulī vai arī vienkārši vēlreiz gribas izbaudīt ko līdzīgu, tad sacel austiņas un klausies!

Atkal briest. Un būs. Dažas trauksmainas dienas Gaujā un Gaujas krastos. Laiks: 4. - 6. jūlijs. Tā kā jāsāk gatavoties un meklēt ūdens pārvietošanās līdzekļus, teltis utt.

Sīkāku informāciju drīzumā varēs saņemt gan mūsu pašpārvaldē, gan arī informācijai paredzētajās vietās un nevietās.

Tam jābūt baigajam...

VADĪBNIEKI

Zelta groza bumbas finālā cīnījās "ONE" un "SANESE 1m"

Vadībnieku studentu pašpārvaldes zemes kārpītāju komanda "Sanese 1m" velk savus pretiniekus uz vēžu ziemošanas vietām

Lūk, arī daļiņa no saulainās svētdienas sagaidītājiem...

BIOLOGU "MEDIUMS" '97

Viss plūst un mainās, daži pasākumi plaukst un zeļ, daži mirst dabīgā nāvē, dažus izdodas reanimēt. Zem Bioloģijas fakultātes Studentu padomes platā spārna atdzīvojās viens no pieciem ikgadējiem fakultātes studentu svētkiem - "Mediums". Tas ir pasākums, ar kuru 3. kurss atzīmē savu mācību laika viduspunktu, pēc senas tradīcijas iepriecinot sevi un pārējo kursu studentus ar pirti, dažādām atrakcijām, alus mucu, smalkām uzkodām utt.

Saulaina, spirgta pievakare, ezeriņš meža ieplakā, gaumīga pirtiņa, smalka, izmeklēti ekselenta biologu sabiedrība, priecīgi cilvēki, daži pat uzvalkos. Viss notiek. Precīzāk runājot - viss notiek Cekulē, svētdienā, 11. maijā.

Lai gūtu pilnīgāku izpratni par notiekošo, pajautāsim dažām personām, ko tad viņi īsti domā par "Mediumu"?

1) Stalts, gaišmatains puisis Edgars Piļāns (1. kurss):

Tas, veči ir baigi labi, ka tiek atjaunots šitāds pasākums, ir taču jāciena tradīcijas. Biologu studenti - tā ir, kā man šķiet, īpaša tauta. Un galu galā, kas tā par tautu, kurai nav savu tradīciju un svētku. Jo vairāk svētku, jo labāk. Mums ir jānes savs karogs.

Atstāsim jauno karognesēju ar viņa ideāliem un pieiesim pie kādas no pašlaik pirts zālē dejojošām personām.

2) Samtains, smaidīgs puisis ar plūdenām, labi koordinētām kustībām. Guntars Strods (3. kurss):

Lūdzu, netraucē mani, ka tevi jupis rāvis, ar saviem dumjiem jautājumiem!

Šāds jautājums Guntaram tiešām var šķist lieks un nevietā, jo ir zināms, ka viss nebija nebūt tik gludi, kā varētu vēlēties. Bija grūtības ar naudu, telpām un transportu, tāpēc jau "Mediums" norisinājās maijā un nevis aprīļa sākumā, kā tas parasti ir bijis vecajos labajos laikos. Bet nu visas organizatoriskās problēmas ir aiz muguras, un cilvēkiem ir jāatpūšas un jāizklaidējas un visādi citādi jābauda dzīve, nevis jāatbild uz garlaicīgiem jautājumiem.

Patiešām, labāk pieiesim pie šīs jaukās mazās meitenes un pajautāsim tomēr par šo pašu tēmu.

3) Ieva Rove (2. kurss)

Man patīk šie cilvēki, šis pasākums ir tik jauks, te ir tik daudz interesantu vīriešu...

Labāk žigli pateiksimies un iesim projām, kamēr viņa nav izdomājusi pateikt kaut - ko sliktu par "Mediumu". Apstaigājot cilvēkus, visur jūtama draudzīga gaisotne un īpatnējā, tikai biologiem raksturīgā aura. Dejojot, dziedot, sēžot pirtī uz lāvas, cilājot alus kausus pamazām pienāk rīts. Pasākuma dalībnieki nogurušā, bet apmierinātā lēnā straumītē plūst uz vilciena pieturu.

Pasākums ir dzīvs, un cerēsim, ka dzīvos vēl ilgi, priecējot nākamos biologus.

Līdz nākamajam "Mediumam" citā vietā!

P. S. Bioloģijas fakultātes studenti nebeidz vien pateikties savai Studentu padomei.

Pasākumu vērojis un pierakstījis Bioloģijas fakultātes Studentu padomes sekretārs ANDRIS ČEIRĀNS

LAPPUSI SAGATAVOJUSI

Rita Kašs

PALAUZI GALVU

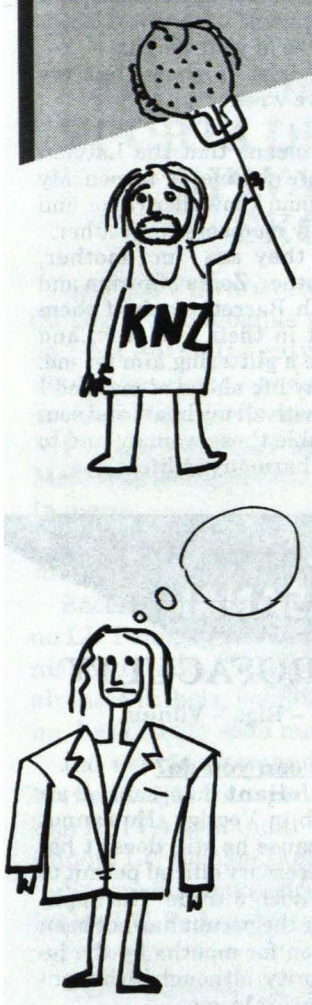

Tuvojas sesija, bet varbūt kādā vakarā jums būs laiks piekerties pie šīs krustvārdu mīklas. Tas, kurš pirmais līdz 10. jūnijam redakcijā iesniegs pareizo mīklas atminējumu, saņems balvu no "Universitātes Avīzes"

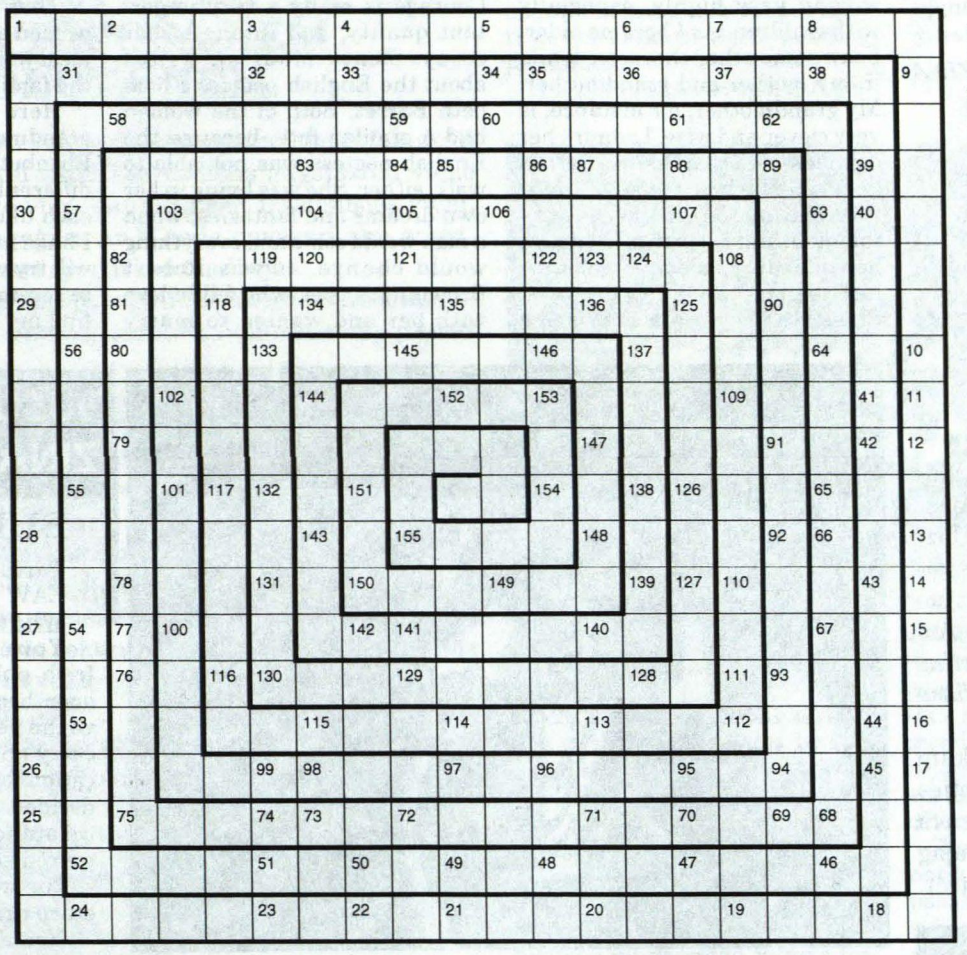

1. Noteikumu kopums. 2. Likumsakarība. 3. Prievārds vācu valodā. 4. Atšķirīgu organismu kopdzīve. 5. Salikteņa daļa ar nozīmi – tāds, kas attiecas uz dzīvo dabu. 6. Apģērba gabals. 7. Žubīšu dzimtas dziedātājputni. 8. Cilvēku sabiedrības vienība. 9. Matērijas kustības mērs. 10. Nojauta. 11. Saullēkts. 12. Ezers Latvijā. 13. Bērnu infekcijas slimība. 14. Spica. 15. Ūdens apņemta sauszeme. 16. Neaizsalušas vietas. 17. Auksto ieroču daļa. 18. Sīka ūdens viļņošanās. 19. Vērtējuma mērvienība. 20. Dekoratīvs lakstaugs ar ziediem. 21. Kopmītnes (sarunv.) 22. Krūms ar smaržīgiem ziediem. 23. Smaida grimase. 24. Bruņota apkšvienība. 25. Orgāns sievietēm. 26. Kaut kam apakšā. 27. Pagrimums. 28. Instrumentāla solo epizode. 29. Saistviela. 30. Policists (žargonvārds). 31. Kosmētikas līdzeklis. 32. Tievs zars. 33. Karsts tvaiks. 34. Graudzāļu dzimtas augs. 35. Liek uz pakaramā. 36. Vienmērīgs padziļinājums. 37. Baumas. 38. Runas spēja. 39. Cildinošs dzejolis. 40. Darbmašīnas materiālu pārveidošanai. 41. Mēbeles. 42. Vīrieša vārds. 43. Dzīvojamās telpas. 44. Kā viena, tā otra. 45. Mākslīga ūdenstvertne. 46. Vāciski – "viens". 47. Viegls sals. 48. Kroka vēdera vidū. 49. Liroepisks sacerējums. 50. Kaste mantu glabāšanai. 51. Savienojuma zīme. 52. Sens priekštecis. 53. Kājas daļa. 54. Publiska demonstrēšana. 55. Cilvēks, kas strādā tehnikas jomā. 56. Untums. 57. Reliģija. 58. Galvaspilsēta Eiropā. 59. Audums ar austiem ornamentiem. 60. Meža gabals, kas izraudzīts medībām ar dzinējiem. 61. Elektromagnētisks aparāts. 62. Cilvēks, kas lasa lekciju. 63. Pērkona dievs seno Skandināvu mitoloģijā. 64. Sporta veids. 65. Ieguvums (zvejā). 66. Pretestības mērvienība. 67. Sena spāņu tautas deja. 68. Noziedzīga grupa. 69. Sievietes vārds. 70. Tropu koku sveķi. 71. Stārķu dzimtas putns. 72. Audums ar mezgliem virspusē. 73. Labības noliktava. 74. Mazvērtīgs. 75. Ļaundabīgs audzējs. 76. Dziļš bezsamaņas stāvoklis. 77. Garastāvoklis. 78. Monētas vērtības noteikšana pēc svara. 79. Raibnātres. 80. Naudas vienība Rumānijā. 81. Alas ar ieeju un izeju. 82. Iezis, saukts arī par jašmu. 83. Senindiešu grāmatas. 84. Svītra aiz trasējošās lodes. 85. Cilvēku grupa ar kopējām ārējām pazīmēm. 86. Dziļa vieta tālu no krasta. 87. Sievietes vārds. 88. Laika posmi. 89. Magmatisks iezis. 90. Laiks starp nakti un dienu. 91. Gumijas nūja. 92. Traģēdijas nobeigums antīkajā teātrī. 93. Asinssūcējs kukainis. 94. Ganas naudas pamatvienība. 95. Elektronisks aparāts. 96. Kodolīgs teiciens. 97. No lūkiem pīti apavi. 98. Personvietniekvārds. 99. Ierīce šķidruma atdalīšanai no stingras masas. 100. Āksti. 101. Ritulis. 102. Vīrieša vārds. 103. Debesu spīdeklis. 104. Puspērtiķi. 105. Kaķa vārds. 106. Pārdrošs pasākums. 107. Ūsainas zivis. 108. Naudas vienība gadsimta sākumā Brazīlijā. 109. Brauciens pa noteiktu maršrutu. 110. No saputotiem olu baltumiem cepta kūka. 111. Kosmētikas salons Rīgā. 112. Zemes īpašums feodālisma laikmetā. 113. Skandināvijas valsts. 114. Tirgošanās (vecvārds). 115. Kustīgas plāksnes lidmašīnas spārnos. 116. Airkāju klases zīdītājdzīvnieks. 117. Storu dzimtas zivs. 118. Mēbele veikalā. 119. Šeit, šajā vietā. 120. Dabas gari ģermāņu mitoloģijā. 121. Mācība par matēriju. 122. Maza planēta. 123. Kausveidīgs padziļinājums kalna virsotnē. 124. Arsēnskābes sāļi. 125. Valsts padome Romas republikā (daudzskaitlī). 126. Modeļu kopums. 127. Jauneklis dižciltīgas personas dienestā. 128. Līķa uzšķēršana. 129. Zodiaka zvaigznājs. 130. Neeksistē. 131. Pūkaina masa, ko pārsvarā lieto medicīnā. 132. Loģisks vispārinājums. 133. Negausīgi ēd. 134. Spēja, spēks. 135. Īpaša maksa, ko banka iekasē no klienta par citpilsētu inkaso vekseļa diskontēšanu. 136. Cilvēks, kura vārdā nosaukta miera prēmija. 137. Latviešu rakstnieks. 138. Zirga iejūga piederums. 139. Ķivere (žargonvārds). 140. Paaugstinājums teātrī. 141. Sievietes vārds. 142. Sievietes vārds. 143. Mūzikas instruments. 144. Modernās mūzikas stils. 145. Sabojāja. 146. Labības augi. 147. Izaugumi dzīvniekiem. 148. Magnētiskās indukcijas mērvienība. 149. Saldumu fabrika Rīgā. 150. Neliela. 151. LU rektors. 152. Valsts Skandināvijā. 153. Maiņa. 154. Āzijas valsts. 155. Minerālūdens.

Sastādījusi INGA BĒRZIŅA

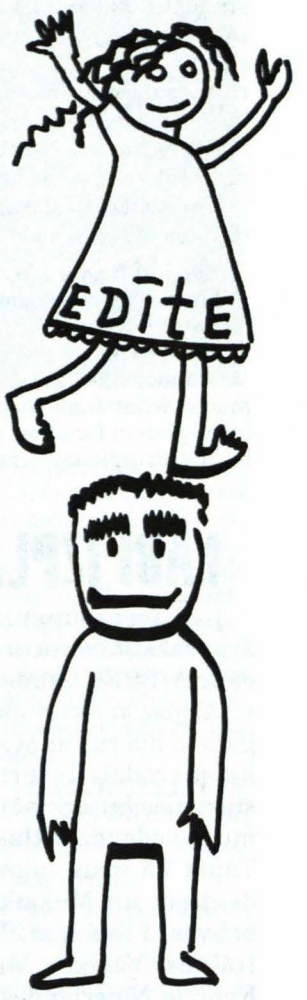

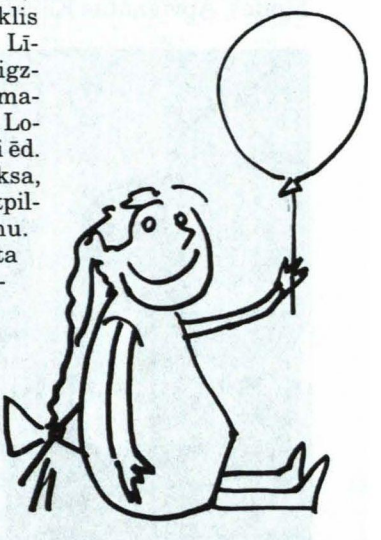

SP darboņi vēl visiem jauku vasaru, jo paši jau sākuši...

ES DOMĀJU TĀ

ESEJA PAR SIEVIETI

Aprīlī Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centrs un ASV Miera korpusa Dzimumlīdztiesības un attīstības komiteja organizēja gadskārtējo sacerējumu konkursu par sievietēm un dzimumlīdztiesību. Konkurss notika jau otro reizi, un tā mērķis bija veicināt dzimulīdztiesības jautājumu izpratni un uzsvērt angļu valodas prasmes nozīmi, jo eseja bija jāraksta angļu valodā. Konkursā tika piedāvātas trīs sacerējuma tēmas: "Problēma, kas apvienotu un mobilizētu sievietes", "Izplatītie uzskati par sievietēm" un "Sieviete – paraugs" Konkurss notika 19 Latvijas pilsētās un tajā iesaitījās vairāk nekā 200 studentu un skolnieku. Diemžēl tajā nepiedalījās Latvijas Universitāte, jo kā pastāstīja ASV Miera korpusa darbiniece, LU atteikusies piedalīties, jo neesot bijis mācībspēka, kas varētu nodrošināt konkursa norisi.

Par konkursa uzvarētāju kļuva Zane Ivanova no Preiļu Valsts ģimnāzijas 12. klases. Zane pašlaik kārto beigšanas eksāmenus un rudenī cer papildināt LU studentu saimi. Viņu ļoti saista svešvalodas, it sevišķi angļu valoda, kas arī pamudināja piedalīties sacerējumu konkursā. Par vienu no skaistākajām lietām uz pasaules Zane uzskata ceļošanu un labprāt aizbrauktu uz Grīga dzimteni Norvēģiju un Taiti salām, kur savus darbus gleznojis Gogēns.

Vēlos piedāvāt lasītājiem Zanes eseju, kura aizkustināja Viņa Ekselenci ASV vēstnieku Latvijā Lariju Neperu un viņa kundzi Mēriju Neperi. Kā rakstīja pati Zane, būtu bezjēdzīgi pārtulkot eseju latviešu valodā, jo tad tā būtu jāpārraksta citādākā veidā, bet tad tā vairs nebūtu eseja, ar kuru viņa uzvarēja konkursā. Turklāt viņa piebilda, ka domā, ka "gan studenti, gan pasniedzēji vairāk vai mazāk pārvalda angļu valodu". Neliksim Zanei vilties!

INGA BĒRZIŅA

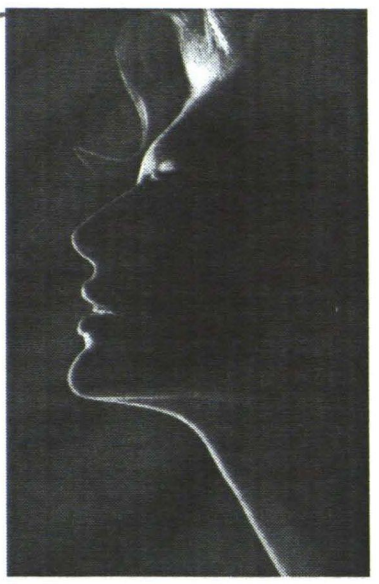

Second Annual Writing Contest on Women
Grand Prize Winner's Essay
Zane Ivanova,
12th form student at Preiļi Ģimnāzija

Women like flowers differ so much. What I consider to be an ideal woman for other people can be just an ordinary person. I have, however, met and read about women whose either accomplishments or attributes appeal to me. In this essay, I will try to create my own Role Model using the character traits and the accomplishments of the women I know.

The first women I met in my life were my mother and grandmother. They gave all their love to me, and, therefore, I remember my childhood as sunny and happy. I value tenderness in a woman very highly, especially with children. As I became older, I saw some other character traits in my mother and grandmother. My grandmother, for instance, is very clever and wise. I admire her calmness and steadiness. She has given so much to me as a literature teacher. My mother is very talented, and I sometimes admire how she can get along so well with her teenage students-dancers. She loves her work, and it is of a paramount importance in her life. All these traits could belong to an ideal women.

My Role Model must be very strong, I mean it - mentally. She must have a strong willpower to get over the difficulties she meets in her life. Here the best example that I can think of is the greatest Latvian woman - essay writer Zenta Mauriņa. From the age of five she could walk only in her dreams. Although she was bound to her wheelchair, she did not surrender. Zenta Mauriņa obtained her education, then she worker in educational establishments and wrote books. It seems to me almost unbelievable what all she has done, and what she has gone through. I believe it was difficult, but no one could notice that. Zenta Mauriņa was always kind, helpful and her counterparts remember her as a lady wearing white clothes and amber necklaces. The reason I am writing about this woman is that my ideal woman should be as strong, purposeful and feminine as Zenta Mauriņa was, and never be afraid of fulfilling her dreams. Courage is really a very important quality, and in one of her essays Zenta Mauriņa writes about the English poetess Elizabeth Barret. Both of the women had a similar fate, because the English poetess was not able to walk, either. She was living in her own dreams and fantasies, when a man would come and everything would change. It was Robert Browning, a poet, who fell in love with her and wanted to marry her Elizabeth did not want to believe the fact at first, but, afterwards, she plucked up her courage and started a new life, a family life. Both spouses helped each other a great deal in the field of poetry, and their "Love Sonnets" play a significant part in the foundation of English poetry.

I have talked about these grand people, about their accomplishments and attributes, but it is very important for me that my ideal woman is Latvian. What does it mean? Well, we have very many folk songs, and they are about the whiteness, purity and kindness of a woman. A Latvian woman is compared to the sun and to a flower. But that creature - a woman - is neither oppressed nor helpless. She is perhaps physically weaker, but her wisdom or resourcefulness is not worse than of a man:

My brothers, buy shoes and a garland for me.
I will be of your height.
My height is short, but my words are wise.

That means that the Latvian women are not inferior to men. My ideal woman knows her value, and the family members respect her.

Here they are my mother, grandmother, Zenta Mauriņa and Elizabeth Barrett, each of them different in their own way, and each like a glittering aim for me. I have my life ahead of me, and I will try with all my heart and soul to resemble these woman, and to find my harmony in life.

LABI IZPLĀNOTS PASĀKUMS...

Laikam nebūtu tik vienkārši aprakstīt manu prieku, kad es ar AIESEC (studentu organizācijas, kas visā pasaulē sagatavo līderus ar starptautisku pieredzi) Internet tīkla starpniecību uzzināju, ka esmu to nedaudzo **atlasīto** vidū. Tāpat kā man, laimējās studentiem un Meksikas, Zimbabves, Filipīnām, Kanādas, Itālijas, Vācijas, Malaizijas, Kenijas, Nīderlandes, Jaunzēlandes, Apvienotās Karalistes, Turcijas, kā arī, pats par sevi saprotams, no Šveices. Kāpēc "Pats par sevi saprotams..."? Ļoti vienkārši... tikšanās vieta bija Bāzele, viena no skaistākajām Šveices pilsētiņām! Mēs visi bijām izvēlēti, lai vienotā komandā strādātu pie kopējā mērķa īstenošanas – Globālās Tēmas Konferences 1997 (GTC'97) organizēšanas.

Konferencē piedalījās aptuveni 200 visaktīvāko studentu no septiņdesmit pasaules valstīm (starp tiem bija arī studenti no Latvijas), kā arī 150 biznesa pārstāvji. Konferences laikā tika apspriestas vairākas nopietnas tēmas. Galvenā no tām bija "*Interdependence – acting and learning for a shared future*", bet par to vēlāk.

Tika spriests par vairākām būtiskām lietām. Neskatoties uz to, ka katrai valstij ir sava stratēģija un mērķi, tām vajag sadarboties, nevis konkurēt. Par to, ka katram no mums jāveido sevi par spilgtu individualitāti, kurš apzinās savu lomu sabiedrībā. Par to, ka mācīties un darīt vajag to, kas tev vislabāk padodas. Par to, ka mūsu nākotne ir atkarīga no mums pašiem.

Bet galvenais – izstrādās mācību programmu augstskolām un NVO. To, kurā aprakstīs, kā jāmācās, kādi mācīšanās veidi pastāv, kā jāattīsta sava individualitāte.

To izsūtīs uz visām augstskolām.

Pirmais iespaids – Bāzele ir neparasta un pasakaina pilsēta. Sākumā es nevarēju saprast, kas īsti ir tik neparasts... Tie bija ziedi, visur bija zaļš, ziedošs ... Rīgā palika ziema, Šveicē mūs sagaidīja vasara.

Dalībniekus sadalīja vairākās komandās. Manas komandas galvenais uzdevums bija iepazīstināt delegātus ar Bāzeli un iemācīt orientēties tajā, (tāpēc visu pirmo nedēļu mans galvenais uzdevums bija iepazīt pilsētu, cik vien labi tas iespējams...), kā arī piedalīties izklaidējošo pasākumu organizēšanā. Es biju viena no tiem, kas organizēja oficiālo vakaru, valstu kultūru prezentācijas (katra no 70 valstīm prezentēja sevi ar Valsts karogu, nacionālajiem apģērbiem, tautas dejām, dziesmām, nacionālajiem ēdieniem un, protams, arī... dzērieniem...).

Un tad sākās konference... Nekad pirms tam es nebiju redzējusi nevienu pasākumu, kas būtu tikpat labi izplānots kā šis, nekad es nebiju strādājusi tik labā komandā... Viss bija savā vietā, viss tika darīts laicīgi. Katrs no mums zināja, kad un kur viņš ir visvairāk vajadzīgs. Ar smaidu sejā tika darīts viss iespējamais, lai delegāti pilnībā varētu strādāt.

Protams, dažreiz gadījās, ka kāds aizgulējās. Taču komanda strādāja labi, vienmēr izpalīdzot cits citam...

Dienas, ko pavadījām, veidojot *welcoming* materiālus ar stāstiem par Bāzeli, Šveici un GTC tikko iebraukušajiem delegātiem, kā arī ar citiem, darot visai patīkamus darbus un izklaidējoties kopā ar maniem jaunajiem draugiem, pagāja neticami ātri...

Viena no AIESEC – VIJA ANSPAKA

Raksta autore (otrā no labās) kopā ar draugiem

Jānis no Latvijas (otrais no labās) iepazīstas ar Papua Jaungvinejas produkciju

JŪSU ZINĀŠANAI

EUROFACULTY

Tartu – Riga – Vilnius
LAW

What can you do?

Your client has rented an Irish pub in Vecriga. He cannot open because he still doesn't have the necessary official permit to carry ob such a trade. His application for the permit has not been decided on for months by the local authority, although he has enquired several times.

He wants his customers to starp drinking his Guinness!

You are a solicitor. Which possibilities do you have?

You will know the answer soon:

In the **second semester** 1997, we offer you a lecture on **Comparative Administrative Law**, hold in **German** and (for another group) in **English** by Christian Hagmann from the University of Münster in Germany.

The lecture:

will directly deal with the **rights and duties of citizens and enterprises in colflict to authorities**, explaining law by discussing **many interisting cases**. You will get a manuscript of each session, written in **Latvian** language.

Our aim:

is you to **understand** how Administrative law works, **why** it does like this and **how we can use it** in order to serve the interests of **your enterprise, your client or yourself!**

Did you know:

that the new **Latvian Administratīvo aktu procesa noteikumi** have been **development following German law?** Therefore our course will be based on German law, with your help compared to your own law! We will also work on the French and the English law, as far as this helps you to understand **the ideas of law!**

LIELAIS SPORTS

"Universitātes kausa" izcīņā basketbolā 1. vietu ieguva Fizikas un matemātikas fakultātes komanda

JAUNUMS SPORTA DZĪVĒ – SPORTA DIENA STARP LU UN RPIVA TOPOŠAJIEM SKOLOTĀJIEM

Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāti un Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolu vieno ne tikai Jūrmalas gatve vien. Jaunieši šeit izvēlējušies vienu studiju virzienu – pedagoģiju. Ar šī gada pavasari abu augstskolu studentus vienos arī sportiskas tradīcijas.

Pēc LU Veselības un sporta izglītības katedras vadītāja J. Melbārža ierosinājuma tika organizēta kaimiņaugstskolu sporta diena.

Un tā – 14. maija pēcpusdienā Jūrmalas gatvē tika pasludināta prioritāte veselībai un sportam.

Sacensības sportiski tika atklātas ar dalībnieku skrējienu no LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes līdz RPIVA. Brīnišķīgais laiks veicināja sacensību dažādību: jautrības stafete, alpīnais futbols, volejbols, komandas tāllēciens, zābaka mešana, basketbola soda metieni, darti un braukšana ar skeiteri.

Lai arī cīņa komandu spēlēs bija līdzīga un rezultāts dažkārt mainījās tikai pēdējās sekundēs, sportiskā veiksme šoreiz bija RPIVA komandai. Savukārt individuālajās sacensības dominēja LU topošie skolotāji.

Sacensību veiksmīgu norisi nodrošināja RPIVA sporta kluba un LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes fizkolektīva sadarbība.

Uzvarētāji bija visi, bet paši labākie saņēma garšīgas balvas un diplomus atmiņai no pirmajiem sadraudzības mačiem starp kaimiņaugstskolām.

Sacensību draudzīgais gars un nakts diskotēka rosināja studentos domas par nākošo kopējo tikšanos sporta ceļos.

Sporta dienas dalībnieku vārdā - MELDRA LŪSE (sporta dienas organizatore)

LU EKONOMI RĀDA ZOBUS EIROPAI

Jau otro gadu Ekonomikas fakultātes labākie sportisti devās tālā ceļā uz saulaino Franciju, kur Parīzes priekšpilsētā Seržī no 14. līdz 18. aprīlim norisinājās "5 bumbu turnīrs". Mūsu universitāti pārstāvēja vīriešu basketbola un futbola komanda.

11. aprīļa lietainā rītā apņēmības pilnie censoņi pulcējās pie LU galvenās ēkas. Kad visi beidzot bija ieradušies un atraduši, kur apsēsties, ceļš, kurš bija interesantiem notikumiem un personību pētījumiem bagāts, varēja sākties.

Īpašu aktivitāti sportisti parādīja pirmssacensību treniņu procesā, autobusā izpildot dažādus lokanības un izturības vingrinājumus. Braucēju vidū ļoti izcēlās Vilnis ar savu izcilo dejotprasmi (neskatoties uz šaurajiem apstākļiem) un spēju aizraut dejā visu autobusu.

Galamērķis tika sasniegts 13. aprīļa vakarā, kad saule jau skāra kalnu galus. Braucēji sapņoja tikai par siltu gultu. Daži no garā ceļa noguruši, acīmredzami bija zaudējuši koordināciju un spēju sazināties. Toties daži pārstāvji no futbola komandas vēl pusnaktī devās apskatīt Seržī pilsētas jaukumus.

14. aprīļa rītā visi sportisti paru un karstasinīgienm līdzjutējiem. Ar savu labo sniegumu laukumā īpašu vērību izpelnījās A. Teteris, iekļūdams turnīra simboliskajā "All stars" izlasē un izceldamies trīspunktu metienu konkursā.

Futbolisti (J.Zariņš, J. Teteris, M. Matisons, Ģ. Dobelnieks, V Brēmanis, M. Šaško, R. Melbārdis, J. Gailītis, M. Mozga, G. Trēziņš, S. Zaicevs, S. Skreitulis, M. Grakovskis) pārsteidza visas sākotnējās speciālistu prognozes, izcīnīdami vairākas uzvaras pēc modās pilni optimisma un devās pirmajās cīņās sporta virsotņu iekarošanai.

Basketbola komandas sastāvā bija pulcināti fakultātes labākie groza bumbas meistari: A. Teteris, Dz. Līcis, Z. Zālītis, A. Ziemelis, R. Tāle, I. Pinkulis, M. Daukšts, A. Ozoliņš. Tika izcīnītas uzvaras un piedzīvoti arī sāpīgi zaudējumi, taču uz pārējo komandu fona mūsējie izcēlās ar atbilstošu un gaumīgu formas tērpu (par ko pateicamies firmai "Blumbergi" un sporta katedras pasniedzējai A. Bušai), cīņas spakārtas un zaudējot tikai nākamajiem turnīra finālistiem – Francijas 1. līgas komandai. Uzvaras tika kaldinātas, pateicoties komandas balstam un līderim J. Zariņam, kura nopelns ir pareizās spēles taktikas izvēle un aizsardzības mūru izveidošana.

Turnīra laikā paralēli sportam notika arī atpūtas un izklaides pasākumi, kuros brašākie no mūsējiem dibināja kontaktus ar atsaucīgākajiem ārzemju studentiem. Viesmīlīgās ESSEC universitātes telpās priecāties varēja līdz pat rītam (kas arī veiksmīgi tika darīts). Atpūtas vakari vienmēr noslēdzās viesnīcas FORMULA 1 istabiņās. Te jāpiebilst, ka saimnieki ar bezmiega naktīm nebija rēķinājušies un reizēm atgādināja par nākamās dienas cīņām arī sporta laukumos.

Brīvajās dienās, kad nenotika sacensības, jaunie censoņi izrādīja lielu interesi par mākslu un arhitektūru, stundām klaiņodami pa Parīzi. Spilgtākie iespaidi tika gūti, pastaigājoties pa naksnīgo Monmartras rajonu. Skats uz baznīcu lika atcerēties romantisma un nežēlības pilnos musketieru laikus, un autori uz īsu brīdi jutās, kā Dimā romānu varoņi.

Pēc turnīra noslēguma ceremonijas tika uzsākts mokpilnais Golgātas ceļš uz Rīgu, kas daudziem likās neiedomājami ilgs un grūts, taču jau pēc trīs dienu ceļa naktī uz 21. aprīli pirmo reizi atkal tika skatītas mīļās Rīgas ugunis.

Gribētos pateikt lielum lielo **PALDIES** Ekonomikas fakultātes dekānam Ojāram Danovskim, kurš kā vienmēr "cēlās un krita" par savu studentu pārgalvīgajām iecerēm, palīdzēdams viņiem nokļūt līdz saulainajiem Francijas vīna pakalniem.

DZINTARS LĪCIS, VILNIS BRĒMANIS

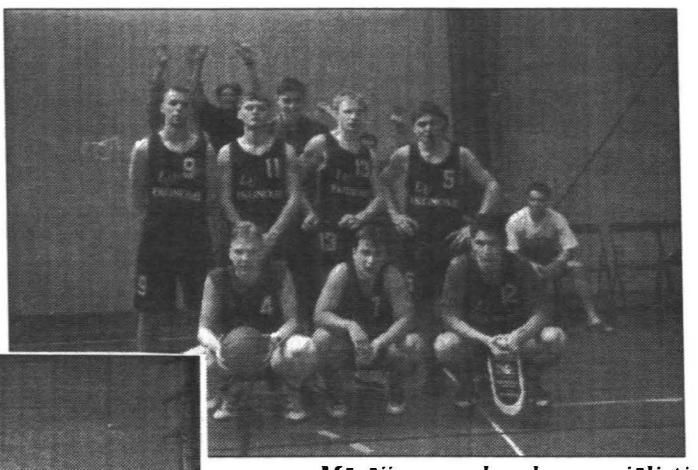

Mūsējie groza bumbas speciālisti

Mūsējie futbolisti jeb kāju speciālisti

Kļūdu labojums

"ŪA" nr. 15 Viļa Bernharda rakstā "Spītējot lietum un vējam" par komandu vērtējumu jābūt:

"Komandu cīņās sievietēm 1. v. – Fizikas un matemātikas fak. – 3393 p.; 2. v. – VSI – 2381 p.; 3. v. – Bioloģijas fak. – 2222 p. Vīriešiem – 1 v. – Vēstures un filozofijas fak. – 9689 p.; 2 v. VSI – 6909 p.; 3. v. – Fizikas un matemātikas fak. – 4281 p."

VASARĀ

HULIGĀNISKA IDEJA

Daudzi noteikti zina, ka Rīgā ir tāds mūzikas klubs kā "Kabata", kurš atrodas Peldu ielā iepretī "Pulkvedim". Ziemas sezonā šis klubs kā atpūtas vieta noderēja itin labi, bet tagad pienākusi vasara un nemaz vairs negribas sēdēt visu nakti klubā. Turklāt jāsaka, ka "Kabatā" jau šovasar tiks veikta rekonstrukcija un mainīts interjers.

Starp abiem Daugavas krastiem pirms gada tika izveidots "Kabatas" muzikālais projekts "Mēle", bet par to sīkāk – teātra "Kabata" režisors Jānis Redlis:

– Pagājušā gadā radās tāda ideja, kas bija nedaudz huligāniska un liels pārsteigums visiem varas pārstāvjiem, ka kaut kas tāds rodas Rīgas vidū, faktiski – Daugavas vidū. Bija smagi, jo ideja tika īstenota mēneša laikā. Atļaujas iegūšana bija romāna cienīgs materiāls. Tad vēl visa būvēšana, ko veicām gandrīz tikai vieni paši. Pagājušā gadā visi spēki aizgāja būvniecībā, tāpēc programma bija vājāka. Arī vasara nebija īsti izdevusies. Šogad ir izmainījies interjers, izveidots otrais stāvs un katru dienu ir kāds pasākums. Pēdējais spilgtākais pasākums (uz 27. maiju – aut.) bija aptauja "Sudraba Antonovka `97", kurā noskaidrojām neveiksmīgāko teātra izrādi, režisoru un citas ar teātri sastītas lietas, tā J. Redlis.

Saprotams, ka ar to "Mēles" attīstība nebūt vēl nebeidzas, tādēļ tiem, kas vēl nezina, ko darīs garajos vasaras vakaros, gribu piedāvāt dažas atpūtas iespējas "Mēlē". Nākotnē ir paredzēti dažādi mini festivāli, regulāri notiks "Ķieģeļa" uznācieni uz mēles, kas prezentēs jaunās mūzikas grupas. Pirmais "Ķieģeļa" uznāciens – 3. jūnijā. Latvijas jaunie mūziķi var justies apmierināti, ka netiek atstāti novārtā un ka viņiem tiek dota iespēja pierādīt sevi, jo 6. jūnijā "Mēlē" notiks Latvijas uzlecošo zvaigžņu tūre, kurā piedalīsies sešas grupas. Otrs muzikālais bloks balstās uz jau pazīstamām grupām un izpildītājiem. Turklāt "Mēle" neaizmirst arī seniorus, jo tematiskos vakaros "Sārtās buras", kurus vada Andris Skuja, ir iespējams tikties ar populāriem estrādes dziedātājiem, piemēram, Viktoru Lapčenoku. Paralēli muzikāliem pasākumiem notiek arī teatralizēti uzvedumi, piemēram, par Saules dainu tēmu. Pasākumi būsnaktīs un beigsies ar saules uzlēkšanu.

"Mēles" kolektīvs ir padomājis arī par Līgo vakaru, kas solās būt ļoti plašs. Tā kā tie, kas Jāņos būs palikuši Rīgā, nenožēlos, jo tur būs gan lēkšana pār ugunskuriem, gan citas izdarības.

Kā pastāstīja J. Redlis, ir daži pasākumi, kuros etnogrāfija tiks savienota ar mūsdienām. Piemēram, 12. jūlijā, kad Rīgā risināsies folkloras festivāls «Baltica», "Mēlē" notiks rokfestivāls, kurā piedalīsies mūziķi, kuru mūzika ir balstīta uz folkloru.

Vasarā notiks arī alus svētki, kuros ir paredzēts savākt vienkopus visus Latvijas alus ražotājus, lai cilvēki varētu izbaudīt un nodegustēt visu alus paleti.

Modes cienītāji varēs aplūkot modes skates, kas būs neierastas ar to, ka piedāvās tērpus visiem cilvēkiem, ne tikai skaistuļiem ar "Elites" figūrām.

Ceru, ka "Mēlē" katrs atradīs kaut ko savai gaumei piemērotus, un lai vasara jums mūzikas un prieka pilna. Līdz rudenim, kad atkal tiksimies kādā klubiņā!

INGA BĒRZIŅA

ATCERAMIES

Pret augstiem mērķiem liels un baiss
Iet cilvēks augām dienām,
Bet mērķis visaugstākais
Reiz jāsasniedz ikvienam,
Un tikai tad šai pasaulē
Gars atelpot var brīvi,
Kad miers - kad miers mums dvēselē -
Dod apskaidrotu dzīvi.

(Fragments no dzejoļa "Dziesma par apskaidrotu dzīvi")

Jūnijā dzejniekam ERIKAM ĀDAMSONAM paliktu 90 gadi.

Mūsu kolēģe Linda Vaits par dzejnieku rakstīja maģistra darbu. Turam īkšķi vēl atlikušajos eksāmenos, lai sekmīgi iegūtu maģistra grādu!

AICINA DARBĀ

BENCKISER BALTIC STATES

Benckiser, founded in 1823 by Johann Adam Benckiser, is a global consumer products company, a worldwide leader in household detergents and cleaners. We are a privately-held enterprise, with corporate headquarters in Ludwigshafen, Germany and worldwide marketing headquarters for cosmetics and fragrance in New York.

The secret of our success are fast, flexible and non-bureaucratic strukctures and informal ways of communication, that allow a strong integration of the different functions and a high sence of responsibility within the team.

One of the top priorities within Benckiser's international strategy over the next few years is Russia, the C. I. S. and the Baltic States, and our strong growth favours the rapid evolution of high potential candidates within the company.

It is in this context that we are recruiting a
BRAND MANAGER BALTICS

Sīkāka informācijas LU Ārējo sakaru daļā – Raiņa bulv. 19, 143. telpā, tālr. 7229885

ES RAKSTU...

Ir filmas, kuras tik ātri neaizmirst, kuras labprāt skatāmies pat vairākas reizes. Par dažām Filips raksta savas pārdomas Anda uzrakstījusi pat dzejoli un to ilustrējusi.

"Forests Gamps" (1994g.)

Režisors:Roberts Zemekis; Scenārija autors:Ēriks Rots.

Galvenajās lomās:Toms Henks, Robina Raita, Mikeltijs Viljamsons,Sellija Filda, Harijs Sinizs.

Filma uzņemta 1994.g. pēc Vinstona Gruma romāna, "Paramount Pictures" studijā un uzreiz ieguva dažus "Oskarus",tai skaita"Oskaru" kā labākā 1994.gada filma. Netipiska amerikāņu filma ar veselu lērumu zemtekstu.

Jebkurā gadījumā nekad nevar paredzēt, kādu konfekti un ar kādu pildījumu tu izvilksi nākošo, tāpēc arī dzīve ir interesanta.

Filma postulē dabiskumu, zināmā merā pat naivumu. Var piekrist, jo lai cik smieklīgs tas neliktos, tas atbruņo un fascinē. Fascinē, lai patiktu mūžīgi.

Arī bailes ir viena no cilvēkam piemītošām lietām, pārkāpjot tām pāri, ir iespejami brīnumi....

Puķe ir skaista, kad tā zied pļavā, noplūkta, ietīta sudraba papīrā un kādam uzdāvināta tā ir zaudējusi pusi sava skaistuma. Kad uz ielas jums, daiļās sievietes garāmgājējs pēkšņi dāvina ziedus, tas ne vienmēr liecina par ekanomisku un stratēģisku mērķu klātbūtni dāvinātāja galvā. Dāvināt ziedus- tas ir skaisti. Saņemt ziedus- tas ir ne mazāk skaists mužības mirklis, tad kāpēc šo naivi jauko bērnišķīgi patieso mirkli vēl apkraut ar kaut kādiem mērķiem?

Tāpat arī filmā- Forests Gamps skrēja apkārt zemeslodei vienkārši tāpat, kā vēlāk izrādījās tāpēc, ka viņam patika skriet?! Un tas arī viss. Tas bija īstais iemesls. Mūsdienu civilizācijai to saprast ir pagrūti.

Un, kur nu vēl mūžīgā Dieva tēma. Foresta Gampa cīņubiedra monologs vētras laikā. Nu, ko, ko? Tikai rodot harmoniju sevī ir iespējama pilnvērtīga dzīve. Dievs ir vajadzīgs harmonijas radīšanai. Dievs, daba, darbs.

"Rozes vārds"

Lomās: Šons O'Konorijs ... un citi

Iedomājieties viduslaiku klosteri – noslēpumu, nostāstu, mistikas un baiļu apdvestu. Tajā dzīvo mūki, kuri pārraksta grāmatas. Tad pēkšņi klosterī notiek kāda miklaina slepkavība. To izmeklēt ierodas viduslaiku Šerloks Holmss ar doktoru Vatsonu. Apstākļi kļūst skaidrāki...

Kopumā varētu teikt, ka tā ir vēsturiska filma ar krietnu devu melnā un baltā humoru.

Brīžiem nav skaidrs, vai režisors smejas par uzņemamo materiālu, vai arī veido filmu, kurai "pieiet" nopietni. Viduslaiku tumsonība parādīta ar komēdijas elementiem, lai apskaidrotu, ka tikai smiekli spēj atbrīvot no bailēm, un ja nav baiļu, tad pat mirt **nav bailīgi.**

"Mironis"

(Režisors un scenārija autors – Džims Džarmušs)

Filma ir par likteni, par harmoniju un reālo dzīvi, tās pieņemšanu un nepieņemšanu. Priekšstats par to, ka kaut kas ir un kā tas patiesībā ir. Krītošas zvaigznes kā grimstošas ilūzijas. Tava pasaule tev krūtīs, esot vienam, un tavas pasaules izmaiņas, sastopoties ar citiem cilvēkiem...

Patiess stāsts par emigrantu likteni, kad tu esi svešs un kails, svešā vidē un tāds paliec tur mūžīgi. Cilvēks, kas atrauts no savām saknēm iznīkst, mirst.

Katram jābūt saskaņā ar vidi, cilvēkiem, parašām, gaisu un zemi, kur tu dzīvo, tikai tad tu vari justies kā mājās.

Ja tev vajag gulēt, tad guli, ja vajag ēst, tad ēd... Bet ne vienmēr tas izdodas...

FILIPS MUNTIKOVS

•••

dzeltena spuldze caur dzeltenām liepām
ruds kaķis pa rudām lapām
krāsas
parādi aklajam
naktsvējš klusi tuvojas uzplēš rētas
maigi
pieskaries mironim

ANDA LASE

KONKURSS

"Kino 52" konkurss
"Brīvbiļete uz kino"

Šoreiz pēdējā konkursa kārta pirms dodamies vasaras gaitās. Pirmajam un precīzākajam atbilžu autoram (-ei) solām ne tikai brīvbiļeti uz filmu "EVITA", bet arī nelielu pārsteiguma balvu.

7. kārtas jautājumi:

1. Kādas aktrises pretendēja uz Evitas lomu?
2. Kādu balvu Madonna saņēmusi par Evitas lomas izpildījumu un kādu balvu – Endrjū Loida Vēbera dziesma "You Must Love Me"?
3. Kas un kad piedāvāja filmas operas projektu režisoram Alanam Pārkeram?
4. Kādas filmas operas vēl jūs zināt?
5. Kādas lomas vēl tēlojuši Antonio Banderass un Džonatans Praiss?

Atbildes gaidām līdz 10. jūnijam.

"Kino 52" filmu "Evita" rādīs līdz 12. jūnijam. P., O., T., P 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, C., S., Sv. 11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00. Biļetes cena:

Ls 1.50. Ceturtdienās un ISIC īpašniekiem: Ls 1.

Filmas sižets jums droši vien jau zināms, bet dažus vārdus teiksim. Evita ir ārlaulības bērns, bet ļoti apņēmīga jau no bērnības. 15 gadu vecumā kļūstot par mīļāko uz provinci atbraukušajam tango dziedonim Augustinam Magaldi (tēlo Džimijs Neils), rodas iespēja nokļūt lielpilsētā. Tur tiek savaldzināti daudzi vīrieši, bet tikai viena iemesla dēļ– karjeras taisīšanai. Izrādās jaunā dāma spēj ne tikai savaldzināt ne mazāk godkārīgo ģenerāli Huanu Peronu, bet, kļūdama par Argentīnas pirmo lēdiju Evu Peronu, arī manipulēt ar lielām ļaužu masām. Lai arī filma var likties trafareta, tomēr sižets ir spraigs un pat var noderēt kā mācībstunda psiholoģijas pētniekiem, jo šķiet, pati to nenojauzdama, Evita realizē dzīvē biheiviorisma teoriju.Vismaz filmas operas librets tā veidots. Madonna lomu nospēlē labi, jo dažbrīd likās, ka viņa izdzied savu dzīvi. Viņa ļoti vēlējusies šo lomu, tādēļ jūtama aktrises aktīva līdzdzīvošana tēlam, noslīpētas kustības, katrs dziesmas izpildījums ir mazs uzdevums. It kā nemanāms, bet atmiņā paliekošs ir teicējs Če, kuru tēlo pievilcīgais Antonio Banderass, kurš pats filmēšanas laikā bijis pārsteigts par savām vokālajām dotībām. Iespējams, ka vēl nezināmo talanta šķautni palīdzējis atklāt režisors Alans Pārkers ("Pusnakts ekspresis", "Enģeļa sirds", "Ceļš uz Velvilu"), bet man gan liekas, ka jebkuru uz kaut ko neparastu varētu iedvesmot Endrjū Loida Vēbera brīnišķīgā mūzika.

ILZE BRINKMANE

RE KĀ

KĀ NEAIZVAINOT DĀMAS

Pavasaris ir klāt! Cik tur tālu līdz jaukai vasarinai, kad var atmest visu lieko – sākot ar apģērbu un beidzot ar "etiķeti". Taču, lūk, 1930. gadā izdotajā "Labas uzvedības un prasmes dzīvot ABC" ir rakstīts pavisam citādi. Pieklājības normas tiek stingri ievērotas. Var būt, ka daži padomi šķitīs visai komiski, bet daži varētu noderēt gluži labi. Lūk, tie:

1) jaunkundze var doties izbraukumā ar velosipēdu tikai brāļa vai vecākas dāmas pavadībā;
2) jaunkundzēm un dāmām neklājas piedalīties riteņbraukšanas sacensībās;
3) vizinoties ar velosipēdu dāmām jāvalkā speciāli īsi, bet kupli svārciņi; savukārt braucot ar vaļēju automobili, neklājas valkāt cepuri ar platām malām. Jāvalkā maza cepurīte, zīda mētelis un gari (līdz elkonim) zviedru cimdi;
4) jājot ar zirgu, jāpieglauž mati un jānēsā "amazones tērps";
5) jājot ar zirgu, dāma vai jaunkundze to dara tikai kunga pavadībā, kurš jāj no dāmas kreisajā pusē. Ja dāmu pavada kāds cits pavadonis, tad tas jāj 10 m attālumā no dāmas;
6) peldoties jaunkundzes nedrīkst iepazīties ar svešiem kungiem;
7) peldoties kungi nedrīkst sarokoties;
8) ūdenī nedrīkst stādīties priekšā viens otram;
9) ļoti nepieklājīgi ir pastaigāties pa pludmali palagā vai peldmētelī;
10) dāmām neklājas vingrot kungu klātbūtnē un aizrauties ar spēka vingrojumiem un hantelēm, bet savukārt kungiem neklājas vingrot dāmu klātbūtnē, jo vingrojumi var izrādīties nepieklājīgi un aizvainot dāmu smalkjūtību...

Tad nu tā, cienījamie auditoriju apmeklētāji, "pumpējieties" vienatnē!

INGMĀRA ZĀLĪTE

Labu peldēšanos! Līdz rudenim!

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LUKŠEVICA
Datorsalikumu veido JĀNIS ZUTERS
Numurā izmantoti ANDAS LASES *zīmējumi*

Adrese: Raiņa bulv.19, 136.telpa, Rīga, LV-1586
Tālrunis un fakss: 7222944
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Tīmekļa māja: http:\\www.lanet.lv./~luua (pagaidām nav pieslēgts)
Reģistrācijas apliecibas Nr.535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadijumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.